

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПРИЛАГАНИТЕ ДО МОМЕНТА МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Дейност 1. „Организиране и провеждане на проучване и разработване на детайлен анализ и оценка на прилаганите до момента мерки за осигуряване качеството на атмосферния въздух, оценка нивото на удовлетвореност на гражданите, степен на взаимодействие и ефективна комуникация между администрацията и гражданите в рамките на проект "Активно гражданство за чист въздух".

ЯНУАРИ 2023 г.

Проект № BG05SFOP001-2.025-0051 „Активно гражданство за чист въздух“ е финансиран от Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

СЪДЪРЖАНИЕ

АДМИНИСТРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОГОВОРА	3
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	4
СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ	4
СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ	7
1. ВЪВЕДЕНИЕ	11
1.1. ЦЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ПОЛИТИКА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ	11
1.2. ЦЕЛ НА ПРОУЧВАНЕТО	12
1.3. ОСНОВНИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ	12
2. МЕТОДОЛОГИЯ НА ПРОУЧВАНЕТО	12
2.1. ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ	14
2.2.1. Идентифициране на целевите групи	14
2.2.2. Разработване на анкетната карта	14
2.2.3. Провеждане на анкетното проучване	16
2.2. ОБРАБОТКАТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНОТО ПРОУЧВАНЕ	16
3. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	17
3.1. ПРОФИЛ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ	17
3.2. ОЦЕНКА НА ПАРТНЬОРСТВОТО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ МЕСТНАТА ВЛАСТ И ГРАЖДАНИТЕ	20
3.3. ОЦЕНКА НА МЕРКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В ОБЩИНА ВИДИН	47
3.4. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ	59
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	78
5. ПРИЛОЖЕНИЯ	82

АДМИНИСТРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОГОВОРА

Предмет на договора:	Предоставяне на консултантски услуги за провеждане на проучване, анализ, оценка и разработване на препоръки и план за действие в изпълнение на Проект "Активно гражданство за чист въздух"
Номер на договора:	BG05SFOP001-2.025-0051/ВП1
Дата на сключване:	21.10.2022 г.
Дата на приключване:	15.01.2023 г.
Възложител:	Сдружение „България в Европа“ – гр. Видин
Изпълнител:	МБ Асист ЕООД
Вид на доклада:	Финален доклад
Дейност:	Дейност 1 „Организиране и провеждане на проучване и разработване на детайлен анализ и оценка на прилаганите до момента мерки за осигуряване качеството на атмосферния въздух, оценка нивото на удовлетвореност на гражданите, степен на взаимодействие и ефективна комуникация между администрацията и гражданите“
Дата на доклада:	12.01.2023 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ЕП	<i>Европейски парламент</i>
ЕС	<i>Европейски съюз</i>
КАВ	<i>Качество на атмосферния въздух</i>
НПО	<i>Неправителствена организация</i>
РИОСВ	<i>Регионална инспекция околна среда и води</i>
СИП	<i>Социално икономически партньори</i>
ТС	<i>Техническа спецификация</i>

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Основни стъпки при разработване на анкетната карта	15
Фигура 2. Разпределение на респондентите по пол, в % (n=122)	17
Фигура 3. Разпределение на респондентите по възраст, в % (n=122)	18
Фигура 4. Разпределение на респондентите по статус на пазара на труда, в % (n=122)	19
Фигура 5: Средно претеглена оценка на партньорството и взаимодействието между местната власт по изследваните теми.....	21
Фигура 6. Оценка на степента на удовлетвореност при „Отчитане мнението на гражданите при подготовка на планове и стратегии, свързани с опазване на околната среда на територията на общината“, в % (n=120)	22
Фигура 7. Оценка на степента на удовлетвореност при „Провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми“, в % (n=122)	24
Фигура 8. Оценка при „Провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	25
Фигура 9. Оценка при „Провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми“ в зависимост от пола, в % (n=122).....	26

Фигура 10. Оценка при „Провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	27
Фигура 11. Оценка на степента на удовлетвореност при „Идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия“, в % (n=122)	28
Фигура 12. Оценка при „Идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	29
Фигура 13. Оценка при „Идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	30
Фигура 14. Оценка на степента на удовлетвореност при „Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда“, в % (n=122)	31
Фигура 15. Оценка при „Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	32
Фигура 16. Оценка при „Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда“ в зависимост от пола, в % (n=122)	33
Фигура 17. Оценка при „Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	34
Фигура 18. Оценка на степента на удовлетвореност при „Разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха“, в % (n=122)	35
Фигура 19. Оценка при „Разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	36
Фигура 20. Оценка при „Разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха“ в зависимост от пола, в % (n=122)	37
Фигура 21. Оценка при „Разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	38

Фигура 22. Оценка на степента на удовлетвореност при „Разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите“, в % (n=122)	39
Фигура 23. Оценка при „Разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите“ в зависимост от възрастта, в % (n=122).....	40
Фигура 24. Оценка при „Разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите“ в зависимост от пола, в % (n=122)	41
Фигура 25. Оценка при „Разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	42
Фигура 26. Оценка на степента на удовлетвореност при „Определяне на форми на подкрепа за насърчаване на инициативи (от неправителствен/граждански сектор) в областта на околната среда“, в % (n=122)	43
Фигура 27. Оценка при „Определяне на форми на подкрепа за насърчаване на инициативи (от неправителствен/граждански сектор) в областта на околната среда“ в зависимост от възрастта, в % (n=122).....	44
Фигура 28. Оценка при „Определяне на форми на подкрепа за насърчаване на инициативи (от неправителствен/граждански сектор) в областта на околната среда“ в зависимост от пола, в % (n=122)	45
Фигура 29. Оценка при „Определяне на форми на подкрепа за насърчаване на инициативи (от неправителствен/граждански сектор) в областта на околната среда“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)....	46
Фигура 30: Средно претеглена оценка на степента и реалния ефект от прилаганите мерки за осигуряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията на община Видин	48
Фигура 31. Оценка на степента и реалните ефекти според респондентите от прилаганите мерки за осигуряване на качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин, в % (n=122)	49

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 2. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Регулярно машинно метене и миене на уличната мрежа на града и в по-големите населени места на общината“ в зависимост от възрастовата група, в % (n=122)	50
Таблица 3. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Регулярно машинно метене и миене на уличната мрежа на града и в по-големите населени места на общината“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122).....	51
Таблица 4. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Закупуване на съвременна почистваща техника“ в зависимост възрастта, в % (n=122).....	52
Таблица 5. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Закупуване на съвременна почистваща техника“ в зависимост от пола, в % (n=122)	52
Таблица 6. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Закупуване на съвременна почистваща техника“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	53
Таблица 7. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	53
Таблица 8. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности“ в зависимост от пола, в % (n=122)	54
Таблица 9. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	54
Таблица 10. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа и тротоарна настилка след ремонт на подземната инфраструктура“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	55

Таблица 11. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа и тротоарна настилка след ремонт на подземната инфраструктура“ в зависимост от пола, в % (n=122)	56
Таблица 12. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа и тротоарна настилка след ремонт на подземната инфраструктура“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	56
Таблица 13. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Ежегодно озеленяване на обществени пространства в града“ в зависимост от пола, в % (n=122).....	57
Таблица 14. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Замяна на отоплението на течни горива (газъл) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс“ в зависимост от пола, в % (n=122).....	58
Таблица 15. Оценка на степента на изпълнение и реалния ефект при реализиране на мярка „Замяна на отоплението на течни горива (газъл) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122) ..	59
Таблица 16. Оценка на потенциалните мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин, в % (n=122)	60
Таблица 17. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Подготовка на уроци за ученици, свързани с подобряване на качеството на въздуха за създаване на активна гражданска позиция“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	63
Таблица 18. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Подготовка на уроци за ученици, свързани с подобряване на качеството на въздуха за създаване на активна гражданска позиция“ в зависимост от пола, в % (n=122)	63
Таблица 19. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Подготовка на уроци за ученици, свързани с подобряване на качеството на въздуха за създаване на активна гражданска позиция“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	64
Таблица 20. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Информационни кампании и срещи „от врата на врата“ за ползите от екологични енергоносители – напр. сухи дърва, пелети“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	64

Таблица 21. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Информационни кампании и срещи „от врата на врата“ за ползите от екологични енергоносители – напр. сухи дърва, пелети“ в зависимост от пола, в % (n=122)	65
Таблица 22. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Информационни кампании и срещи „от врата на врата“ за ползите от екологични енергоносители – напр. сухи дърва, пелети“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	66
Таблица 23. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Провеждане на съвместни залесителни кампании, включително на ерозирали терени, незалесени територии, „кални петна“ и др.“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	66
Таблица 24. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Участие в различни съвместни инициативи – конференции, дни на отворените врати“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	67
Таблица 25. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Засаждане на зелен пояс около населените места“ в зависимост от пола, в % (n=122)	68
Таблица 26. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Засаждане на зелен пояс около населените места“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	69
Таблица 27. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Замяна на отоплителните уреди с финансовата подкрепа на държавата/общината“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	70
Таблица 28. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Осигуряване на достъпна цена на енергоносители – напр. дърва за отопление“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	71
Таблица 29. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	72
Таблица 30. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)	72
Таблица 31. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Поставяне на трайна настилка напр. асфалт, тротоарни плочки, павета върху улици/алеи/тротоари и поддръжка на пътната инфраструктура“ в зависимост от възрастта, в % (n=122)	74

Таблица 32. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Поставяне на трайна настилка напр. асфалт, тротоарни плочки, павета върху улици/алеи/тротоари и поддръжка на пътната инфраструктура“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122) 74

Таблица 33. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Осигуряване на средства за граждански инициативи, свързани с подобряване на качеството на въздуха“ в зависимост от възрастта, в % (n=122) 75

Таблица 34. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Осигуряване на средства за граждански инициативи, свързани с подобряване на качеството на въздуха“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122) 76

Таблица 35. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (саниране, изолации) и възобновяеми енергийни източници за отопление/охлаждане (термопомпи, котли, соларни панели)“ в зависимост от възрастта, в % (n=122) 77

Таблица 36. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (саниране, изолации) и възобновяеми енергийни източници за отопление/охлаждане (термопомпи, котли, соларни панели)“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122) 78

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото изследване е изпълнено в съответствие с изискванията, залегнали в Техническата спецификация към договор с предмет: Предоставяне на консултантски услуги за провеждане на проучване, анализ, оценка и разработване на препоръки и план за действие в изпълнение на Проект "Активно гражданство за чист въздух" подписан между „МБ Асист“ ЕООД и Сдружение „България в Европа“ – гр. Видин.

Разработеният документ е свързан с изпълнение на Дейност 1 „Организиране и провеждане на проучване и разработване на детайлен анализ и оценка на прилаганите до момента мерки за осигуряване качеството на атмосферния въздух, оценка нивото на удовлетвореност на гражданите, степен на взаимодействие и ефективна комуникация между администрацията и гражданите“ в рамките на проект № BG05SFOP001-2.025-0051 „Активно гражданство за чист въздух“, финансиран по Оперативна Програма „Добро Управление“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

1.1. ЦЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ПОЛИТИКА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Дългосрочната цел на ЕС е да постигне нива на качество на въздуха, които не водят до неприемливи въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда. За постигане на тези цели се действа в различни посоки, за да се намали излагането на замърсяване на въздуха: чрез законодателство; сътрудничество със сектори, отговорни за замърсяването на въздуха, както и международни, национални и регионални органи и неправителствени организации; и изследвания. Политиките на ЕС имат за цел да намалят излагането на замърсяване на въздуха чрез намаляване на емисиите и определяне на ограничения и целеви стойности за качеството на въздуха.

Замърсяването на въздуха представлява най-големия единичен риск за здравето, свързан с околната среда. То намалява продължителността на живот на хората и допринася за сериозни заболявания като сърдечни болести, дихателни проблеми и рак. Трите основни замърсителя, които засягат в най-голяма степен човешкото здраве, се явяват праховите частици, азотния диоксид и озонът в близост до земната повърхност. Излагането на тези замърсители редовно или при върхови концентрации упражнява различно по своята сериозност въздействие – от смущения на дихателната система до преждевременна смърт.

1.2. ЦЕЛ НА ПРОУЧВАНЕТО

В последните няколко години Община Видин полага сериозни усилия да подобри качеството на атмосферния въздух (КАВ) в населените места на територията на общината, чрез прилагане на различни мерки, дейности и инициативи. Реализираха се и продължават да се провеждат дейности, целящи подобряване на средата и на качеството на атмосферния въздух за жителите на общината.

Настоящото проучване има за задача да подкрепи усилията на общината за подобряване качеството на атмосферния въздух, като цели да оцени:

- прилаганите до момента мерки за осигуряване качеството на атмосферния въздух;
- степента на удовлетвореност на гражданите от проведените дейности и предприетите мерки;
- степента на взаимодействие и ефективна комуникация между администрацията и гражданите;
- доколко обществеността има възможност и желание за включване в процеса на взимане на решения и формиране и преформулиране на политики, свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух.

1.3. ОСНОВНИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Към основните целеви групи и заинтересовани страни спадат:

- граждани на община Видин;
- бизнес;
- социално-икономически партньори (СИП);
- местна администрация - общинска администрация Видин, Общински съвет – Видин;
- РИОСВ Монтана.

2. МЕТОДОЛОГИЯ НА ПРОУЧВАНЕТО

Подходът (инструменти, методи и дейности, които се прилагат) към постигането на основните цели на договора се базират на разбирането, че резултатите трябва да допринесат за постигане на целите на проекта. **Емпиричното изследване** е проведено на два етапа. Първият етап включваше **документално проучване** на европейски, национални и

местни документи, които определят политиката на община Видин за подобряване качеството на атмосферния въздух. Основните документи, които бяха прегледани спадат към:

- Европейски зелен пакт;
- Стратегия за вълна на саниране¹;
- Директива (ЕС) 2016/2284 на ЕП и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (Директива (ЕС) 2016/2284);
- Директива на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (2008/50/ЕО);
- Програма за чист въздух за Европа 2013-2030;
- Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020 - 2030г.)²;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за опазване на околната среда;
- Програма за намаляване нивата на ФПЧ10 и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух в Община Видин с план за действие за периода 2021-2025 г.;
- Програма за намаляване нивата на ФПЧ10 и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух в община Видин за периода 2015-2020 година и ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ 2015-2020;
- Отчети за изпълнението на мерките, заложи в „Програма за намаляване на нивата на фини прахови частици (ФПЧ10) и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух в община Видин и План за действие към нея за периода 2015-2020 г. ” – за годините 2018 г., 2019 г. и 2020 г.;
- План за интегрирано развитие на община Видин 2021-2027 г.;
- Общински план за развитие на община Видин 2014-2020 г.;
- Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Видин 2014-2020,
- и др.

Въз основа на събраната информация беше съставен въпросник за провеждане на **анкетно проучване** сред идентифицираните заинтересованите страни.

¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/eu_renovation_wave_strategy.pdf

² Документът е приет с Решение № 541 на Министерския съвет от 13.09.2019 г.

Вторият етап включваше обработка на получената информация от анкетите и анализ на данните, получени от проведеното проучване, като се базираше на статистически подходи и методи - дескриптивна статистика, изготвяне на едномерни и двумерни разпределения, изследване на асиметричната информация и др.

2.1. ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ

2.2.1. Идентифициране на целевите групи

Проучването е насочено основно към граждани, в т.ч. в качеството им на представителите на отделните целеви групи от община Видин, като физически лица, представители на бизнеса, СИП, неправителствения сектор и др. и цели да установи степента на удовлетвореност от провежданите дейности и политики в областта на качеството на атмосферния въздух, какви са обществените нужди и нагласи, както и доколко обществеността има възможност и желание за включване в процеса на взимане на решения и формиране на политики, свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух.

2.2.2. Разработване на анкетната карта

Анкетното проучване цели да отчете мнението и оценката на идентифицираните целеви групи за прилагана до момента политика и потенциалните бъдещи мерки за подобряване качеството на въздуха в община Видин. Оценката включва количествени и качествени индикатори за степен на удовлетвореност на местната общност.

Съобразно целите на проучването е разработена и анкетната карта, съдържаща два раздела, както следва:

- Раздел 1: Обща информация за анкетираното лице – включени са три въпроса, които обхващат общия профил на респондентите – възраст, пол и статус на пазара на труда;
- Раздел 2: Оценка на степента на партньорство и взаимодействие между местната власт и гражданите, като са обхванати сфери, съобразени с целите, а именно:
  - ➔ удовлетвореност от степента на партньорство/взаимодействие между местната власт и гражданите, свързани с околната среда, и в частност с качеството на атмосферния въздух – тази част включва седем теми, за които респондентите дават оценка въз основа на Ликертова скала (5 – висока степен – 1 – не мога да преценя);

- ➔ оценка на прилагането мерки за осигуряване качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин - включва седем основни мерки, изпълнявани от община Видин, свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух, и за които респондентите дават оценка въз основа на пет степенна Ликертова скала (5 – висока степен – 1 – не мога да преценя);
- ➔ оценка на предложените бъдещи мерки за подобряване качеството на въздуха – съдържа 12 бъдещи мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в община Видин. Задачата е да се оцени възможностите за прилагането и очаквания ефект за всяка конкретна мярка. Използвана е четири степенна Ликертова скала (4 – мярката е изпълнима и подходяща – 1- мярката е неефективна).

Включени са и два допълнителни въпроси от отворен тип, чрез които се търсят:

- предложения и идеи за мерки и/или инициативи за подобряване на качеството на въздуха;
- предложения за допълнителни форми и начини и в коя дейност гражданите могат да бъдат включени по-активно от страна на общинската администрация.

При създаването на анкетната карта са следвани следните стъпки:

ФИГУРА 1. ОСНОВНИ СТЪПКИ ПРИ РАЗРАБОТВАНЕ НА АНКЕТНАТА КАРТА

1	Формулиране на основните целеви теми на проучването
2	Формулиране на работни въпроси, разработка на конкретни групи отговори и избор на тип на въпроса
3	Редакция на работните въпроси, с цел постигане на яснота и недвусмисленост, максимално опростяване на езика, разработка на пояснителни текстове, където е необходимо
4	Групиране на въпросите в логически и тематичен ред, съобразно темата на проучването
5	Съгласуване и одобрение на окончателната формулировка на въпросите от Възложителя

Одобрената анкетна карта е вкарана в онлайн формата Google forms. Поставен е общ текст за целите на проучването, като са спазени и всички изисквания за информация и комуникация.

2.2.3. Провеждане на анкетното проучване

Проучването обхваща територията на община Видин. Съгласно Техническата спецификация извадката следва да включва респонденти от целевия регион – минимум 100 респонденти да бъдат включени в проучването.

Проучването сред целевите групи се проведе онлайн Чрез онлайн платформата Google forms (<https://forms.gle/v4CzXSVU4Y31YBrH9>) в периода 29 ноември 2022 г. - 30 декември 2022 г.

Обем на извадката – планиран – 100; реализиран – 122 респонденти.

Претегляне на данните – осъществено на основата на показателите:

- пол;
- възраст;
- статус на пазара на труда.

2.2. ОБРАБОТКАТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНОТО ПРОУЧВАНЕ

Математическо-статистическата обработка на количествените данни е осъществена чрез използване на софтуерните продукти SPSS и MS Excel.

Получените сурови данни от анкетното проучване са предварително обработени, за да се получи подходяща база данни за работа и анализ. Отговорите на респондентите по отделните въпроси са кодирани за нуждите на статистическия анализ.

В съответствие с предварително разработения модел се анализират получените от изследването обобщени съвкупностни характеристики. Регистрираните важни връзки са изследвани главно чрез метода на групировките и съответните им оценки на параметри, както и чрез сравнителни статистически тестове за значимост на резултатите.

В анализа и обобщенията на набраната емпирична информация са приложени следните методи:

- 1) методът на групировките чрез едномерни и многомерни разпределения на анкетираните;
- 2) за изследване на връзки и зависимости се изчислява коефициент на Крамер V_2 ;

- 3) за проверка на разликите между относителните дялове са приложени релевантни статистически тестове.

За изграждане на специфични разреза в мненията и оценките е извършен анализ на профила на респондентите по пол, възраст и статус на пазара на труда.

Проучването е проведено при ниво на статистическа значимост от 0,05, прието ниво на значимост в социалните научни изследвания.

Данните от проведеното анкетно проучване са представени в Приложение 1.

3. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Настоящата част разглежда резултатите от проведеното проучване, като поставя фокус върху:

- степента на взаимодействие на администрацията с обществеността;
- прилаганите към момента мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух;
- текущата удовлетвореност на гражданите от действията на местната администрация в сферата на КАВ.

3.1. ПРОФИЛ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ

Фигура 2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ ПО ПОЛ, В % (N=122)

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Разпределение по пол

В рамките на проучването са обхванати общо 122 души. С най-голям относителен дял в извадката са лицата от женски пол, общо 95 лица или 77,9% от респондентите. Сред тях, основният дял са на възраст между 30-45 г. – 73,7%, докато в група 18-29 г. относителният им дял е 11,6%. По-слаб интерес към изследваната тема имат жените на възраст между 46-65 г. и над 65 г., като техният дял е съответно 8,4% и 6,3%.

Делът на лицата от мъжки пол,

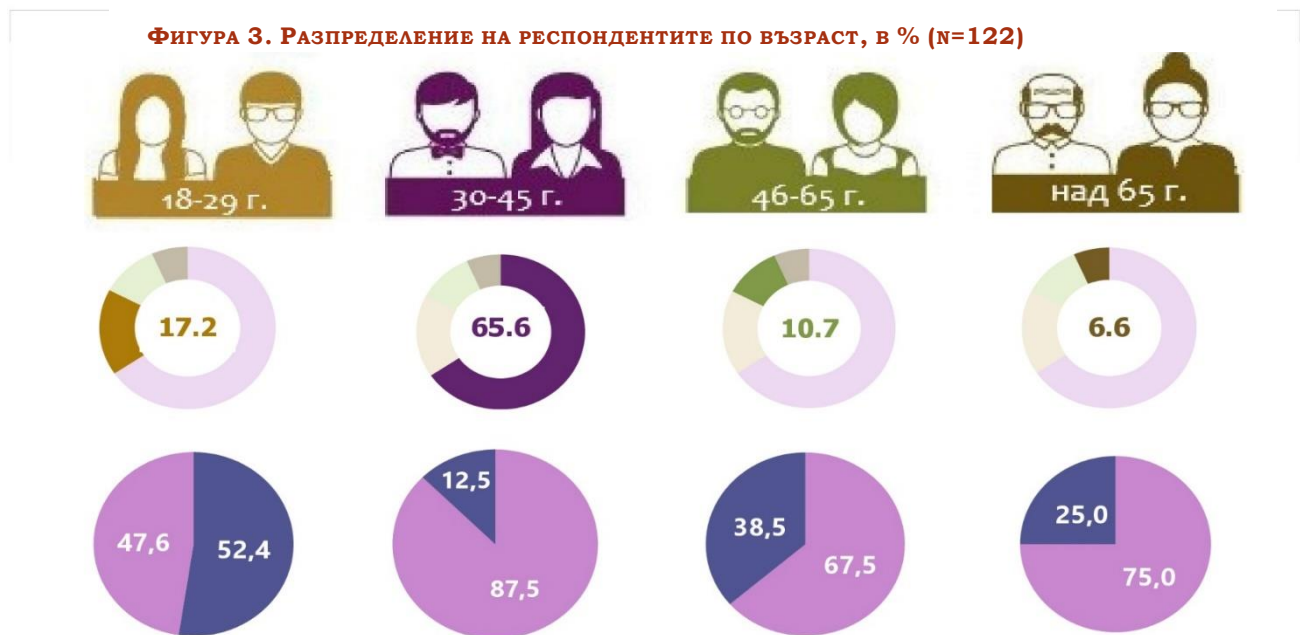
включили се в проведеното онлайн анкетно проучване, възлиза на 22,1% или общо 27 души. Като цяло, тяхното разпределение по възрастови групи е по-балансирано в сравнение с участието на лицата от женски пол. При възрастовите групи 18-29 г. и 30-45 г. относителният дял на участие е 37,0%, за всяка от двете възрастови групи. При останалите две възрастови групи, интересът към прилаганите политики за КАВ в община Видин провокира по-слаб интерес – съответно 18,5% (46-65 г.) и 7,4% (над 65 г.) сред респондентите от мъжки пол.

Разпределение по възрастови групи

Във възрастово отношение, най-висок е дялът на лицата в средните възрастови групи между 30-45 г. – 65,6% от всички респонденти. Преобладават жените с дял от 87,5% от възрастовата група. Относителният дял на младежите, включени в изследването, възлиза 17,2%, като представителството по пол е значително по-балансирано – 52,4% жени спрямо 47,6% мъже.

По-слабо участие се наблюдава при лицата над 46-65 г. - 10,7% от всички респонденти. В тази възрастова група, дялът на жените възлиза на 61,5% (8 лица), спрямо 38,5% за представителите от мъжки пол.

Най-ниско участие в настоящото анкетно проучване е регистрирано при лицата над 65 г. – едва 6,6%. Активността при жените е значително по-висока, като участието им достига до $\frac{3}{4}$ от представителите на конкретната възрастова група.

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 - 0.342, Approx. Sig. 0.003
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Връзката между възрастовата група и статуса на пазара на труда показва, че сред младежите до 29 г. преобладават работещите 47,6% и учащите с дял от 38,1%. По-нисък е дела на безработните лица (4,5%) и самонаетите лица - дял от 9,5%. При най-активната възрастова група (30-45 г.), основната част от 91,3% от респондентите са работещи, 3,8% са самонаети и едва 5 на сто са заявили, че са безработни.

При лицата на възраст 46-65 г., основната група са работещите с дял от 84,6%, а интересът при безработните лица и пенсионерите е сходна – 7,7% за всяка отделна група. При лицата над 65 г., разбираемо преобладават пенсионерите лица, с дял от 87,5%, докато процентът на работещи лица възлиза на 12,5%.

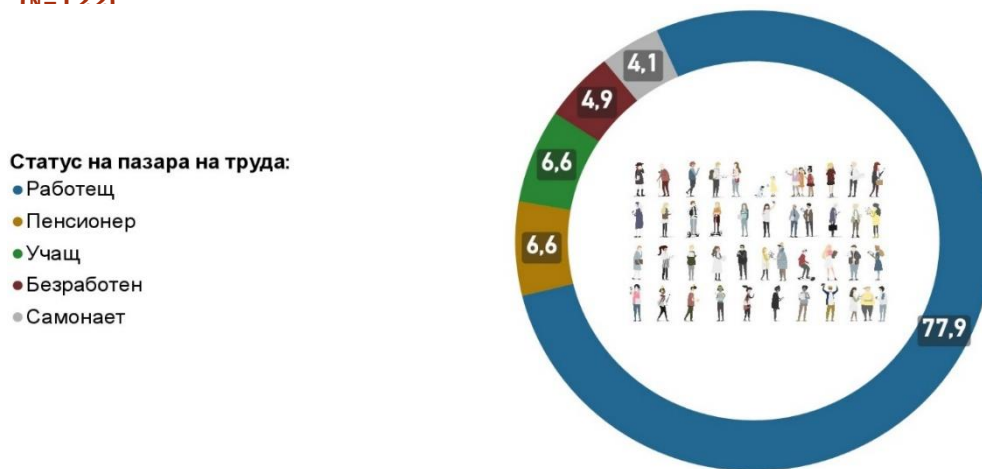
Статус на пазара на труда

По отношение статусът на пазара на труда - 82,0% от респондентите са самонаети (4,1%) или работещи (77,9%).

В групата на работещите 76,8% са на възраст между 30-45 г., а 11,6% попадат във възрастовата група 46-65 г. По-ниски са нивата на работещите младежи (10,5%) и лицата над 65 г. – 1,1%.

По отношение на самонаетите лица, впечатление прави, че това са лица основно сред младежите до 29 г. - 40% и лица в средните възрасти до 45 г. - 60%.

ФИГУРА 4. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ ПО СТАТУС НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В %
(N=122)

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Учащите и пенсионерите са 6,6% за всяка от двете групи. Най-слабо участие в проучването са взели безработните лица - едва 4,9% от всички

респонденти, като сред тази група преобладават лицата във възрастовата група 30-45 г. – 66,7%.

Профилът на респондентите показва, че при прилагане на политиката по осигуряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) в община Видин, по-значим интерес проявяват работещите жени във възрастовата категория 30-45 г. Това до голяма степен може да се обвърже със загрижеността на жените относно качеството на живот и здравните последици върху техните деца от замърсяване на въздуха. И при мъжете и жените се наблюдава идентична тенденция, свързана с намаляване на интереса към въпросите, засягащи прилагането и ефективността на политиката на КАВ с напредване на възрастта.

3.2. ОЦЕНКА НА ПАРТНЬОРСТВОТО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ МЕСТНАТА ВЛАСТ И ГРАЖДАНИТЕ

Данните от проведеното онлайн анкетно проучване показват положително възприятие на респондентите за използване на възможностите за партньорство и взаимодействие при прилагане на политика за качеството на атмосферния въздух в община Видин. Средно претеглената оценка по изследваните теми възлиза на 4.1, като вариациите по отделните проучвани теми е незначителна. Респондентите дават най-високи оценки на процеса на партньорство при етапа на подготовката на стратегически и планови документи в разработването и изпълнението на проекти в сферата на околната среда. Независимо от по-ниската средна оценка по отношение определяне на формите за подкрепа за насърчаване на екологични инициативи, респондентите я определят като добра. Като цяло, резултатите подсказват, че по отношение на темите, третиращи околната среда и по-конкретно, свързани с КАВ, местната власт прилага механизми и мерки, спазвайки основните принципи на партньорство и взаимодействие с местна общност.

Самите граждани дават допълнителни предложения за по-активно включване както с предложения, така чрез реализацията на съвместни действия и доброволен труд, свързани с залесяване, почистване, поддържане на пространствата около домовете и др.

- „Гражданите биха могли да участват на етапа на планиране на реални и изпълними мерки за подобряване на ситуацията, както и при изпълнение на съвместни дейности и инициативи.“
- „Всеки гражданин, който се интересува би могъл да представи идеите си, да участва активно в обществени обсъждания и други граждански инициативи!“

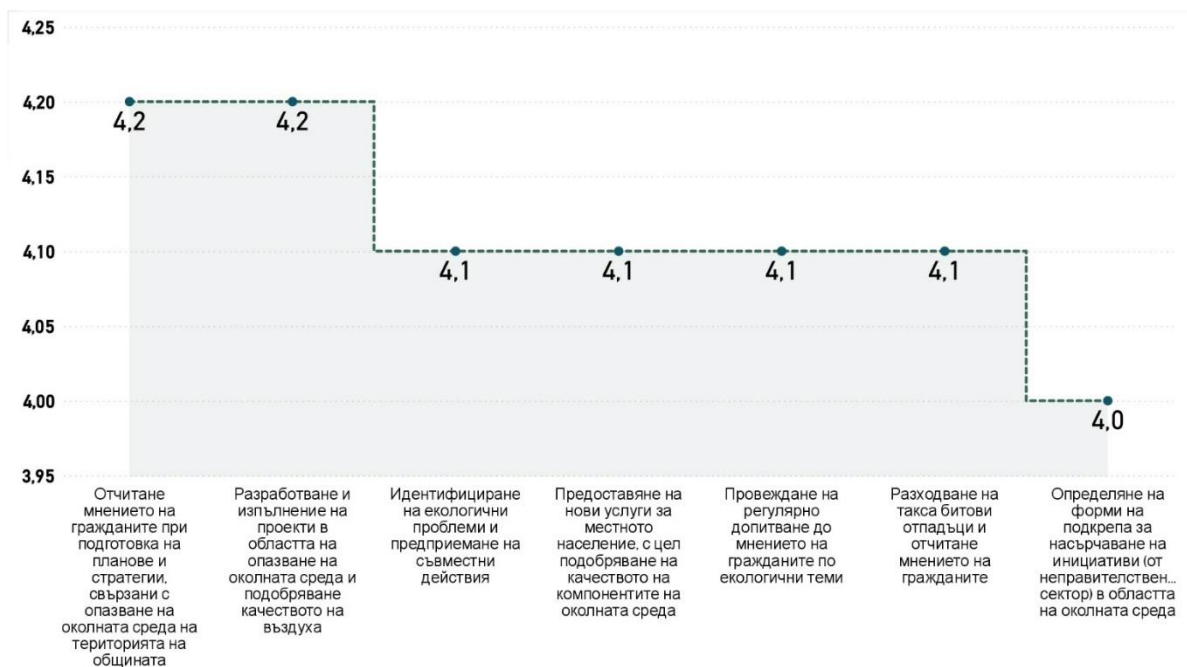
- „Залесяване, почистване на обществени замърсени места, поддържане на околблокови пространства.“
- Ние, по-активните граждани, бихме могли да подпомогнем общината с доброволен труд, добри практики от други общини, участие в разработката на учебителни материали и като цяло активни действия за по чист въздух.

Мнение на анкетиранияте лица

Оценката в рамките на разглежданите теми е илюстрирана във фигурата по-долу.

ФИГУРА 5: СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕНА ОЦЕНКА НА ПАРТНЬОРСТВОТО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ МЕСТНАТА ВЛАСТ ПО ИЗСЛЕДВАНИТЕ ТЕМИ

Скала за оценка: 5 висока степен на партньорство и взаимодействие – 1 ниска степен на

партньорство и взаимодействие

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Резултатите по отделните изследваните теми са представени в следващия текст:

1) Отчитане мнението на гражданите при подготовка на планове и стратегии, свързани с опазване на околната среда на територията на общината

Средно претеглената оценка по темата е 4.2, като 84,4% от респондентите дават висока или добра оценка на процеса на отчитане на мнението на гражданите във фазата на подготовката на стратегически и планови документи в областта на околната среда. Като задоволително, партньорството и взаимодействието се оценява от 10,7% от респондентите, а едва 4,9% оценяват усилията и мерките изпълнявани от общината като недостатъчни. Резултатите относно удовлетвореността на целевите групи е илюстрирано в следващата фигура.

ФИГУРА 6. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА УДОВОЛТВОРЕНОСТ ПРИ „ОТЧИТАНЕ МНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ ПРИ ПОДГОТОВКА НА ПЛАНОВЕ И СТРАТЕГИИ, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА“, В % (N=120)

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Оценката на степента на партньорство и взаимодействие между местната власт и гражданите варира в значителна степен според профила на отделните респонденти. Значително по-високо е удовлетворението сред жените (91,6%), докато при мъжете процентът е с 32,3 пр. п. по-нисък - 59,3%. Независимо от това, едва 7,4% от представителите от мъжки пол считат, че взаимодействието не е достатъчно добре застъпено.

По отношение разпределението на респондентите по възрастови групи са налице значителни колебания във възприятието на гражданите за степента на удовлетвореност от процеса на партньорство и взаимодействие с местните власти. Най-висока оценка на процеса дават лицата на възраст 30-45 г. (95,0%), което е с 10,6 пр. п. над средните стойности. Сред младежите до 29 г. и възрастовата група 46-65 г. степента на удовлетвореност е под средните – съответно 71,4% и 76,9%. Най-ниска удовлетвореност по отношение зачитането на мнението на гражданите дават лицата на възраст над 65 г. Едва 25 на сто от респондентите в конкретната група дават добра оценка, като за 37,5%, полаганите усилия са недостатъчни.

Вариации в нивото на удовлетвореност се наблюдават сред респондентите в зависимост от техния статус на пазара на труда. При самонаетите лица, 60,0% считат, че степента на партньорство е добро, като за 40,0% е на задоволително ниво. При работещите лица, 94,7% дават положителна оценка, а за едва 2,1% от тях, степента на взаимодействие при отчитане на тяхното мнение в процеса на подготовка на стратегически и планови документи е недостатъчно. Степента на удовлетвореност при безработните лица е със 17,8 пр. п. по-ниска спрямо средното, като 66,7% от представителите на тази група оценяват високо или добро партньорството с местната власт. Все пак, за 16,7% от тях, взаимодействието е недостатъчно, като същият процент от анкетираните безработни лица дава задоволителна оценка. Като цяло, по-слаба оценка относно степента на партньорство и взаимодействие с местната власт, изразяват учащите и пенсионерите – съответно за 50,0% и 75,0% от тях усилията на местната власт в това направление са недостатъчни или задоволителни.

Като цяло, степента на удовлетвореност на заинтересованите страни относно използваните механизми за отчитане мнението на гражданите при подготовка на планове и стратегии, свързани с опазване на околната среда на територията на община Видин, е положително сред гражданите.

2) Провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми

Оценката на респондентите, включили се в онлайн анкетното проучване сочи, че претеглената средна оценка, свързана с провеждане на регулярни допитвания до мненията на гражданите, е 4.1. Това е около средната степен на удовлетвореност. 78,7% от всички респонденти дават висока или добра оценка, което показва, че усилията на местните власти за получаване на обратна връзка са насочени в правилна посока. За 18,0% от респондентите, степента на използването на инструмента за допитване до гражданите от страна на община Видин, е задоволително, като 3,3% считат, че тази практика не се използва пълноценно. Нивото на удовлетвореност на целевите групи, свързана с провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми, е показано във фигурата по-долу.

ФИГУРА 7. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ ПРИ „ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕГУЛЯРНО ДОПИТВАНЕ ДО МНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ ПО ЕКОЛОГИЧНИ ТЕМИ“, В % (N=122)

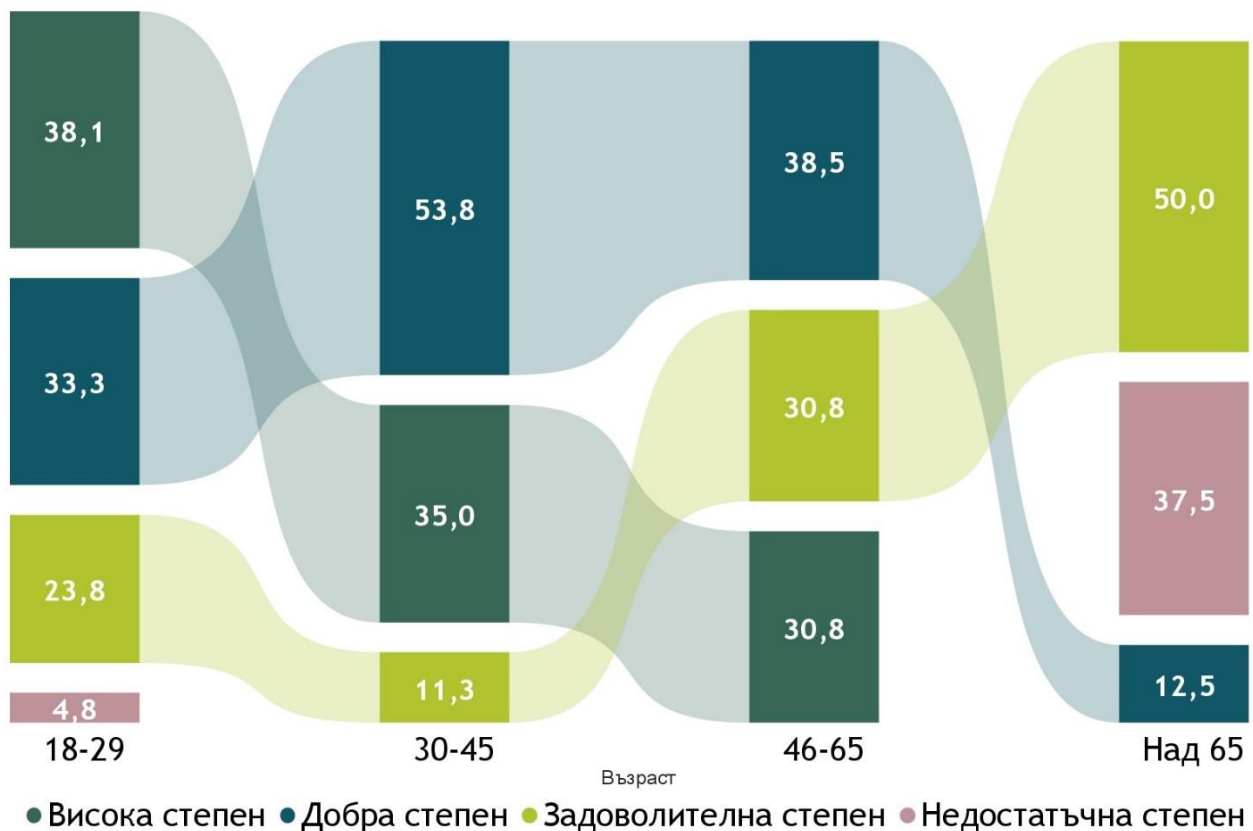

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Разглеждайки оценката за нивото на взаимодействие при провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми, най-висока оценка се присъжда от респондентите на възраст между 30-45 г. – 88,8%. Сравнително изравнено е мнението при младежите до 29 г. и гражданите на възраст 46-65 г. – съответно 71,4% и 69,2%. Коренно противоположна е оценката на населението над 65 г., като 37,5% определят степента на партньорство и взаимодействие по изследваната тема като недостатъчно, а 50% като задоволително.

ФИГУРА 8. ОЦЕНКА ПРИ „ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕГУЛЯРНО ДОПИТВАНЕ ДО МНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ ПО ЕКОЛОГИЧНИ ТЕМИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.357, Approx. Sig. 0.000

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Степента на удовлетвореност има различни измерения при респондентите в зависимост от техния пол. При представителите от женски пол, използването на този инструментариум и неговата честота за изказване на мнения среща одобрение сред 85,3%. Значително по-ниска е оценката сред

мъжете (55,6%), като значителна част от тях (40,7%), дават задоволителна оценка.

ФИГУРА 9. ОЦЕНКА ПРИ „ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕГУЛЯРНО ДОПИТВАНЕ ДО МНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ ПО ЕКОЛОГИЧНИ ТЕМИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

● Висока степен ● Добра степен ● Задоволителна степен ● Недостатъчна степен

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 - 0.322, Арпрох. Sig. 0.005

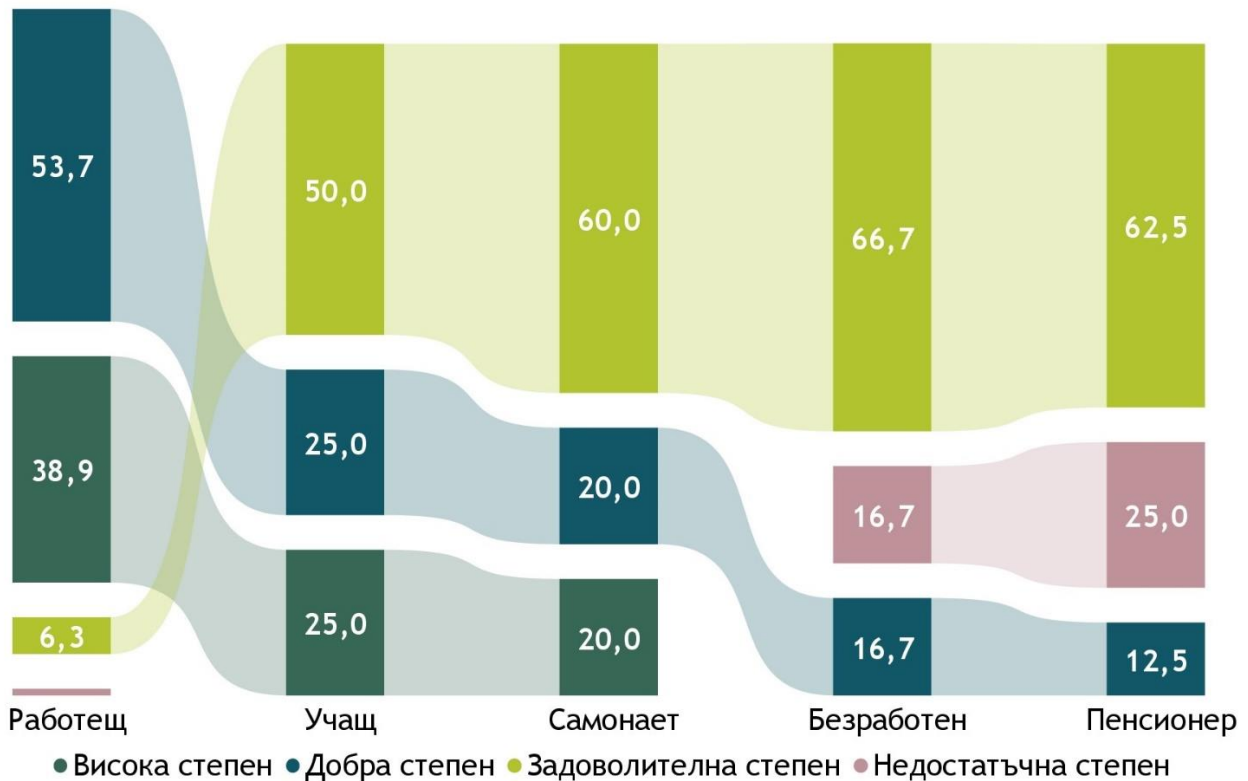
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Резултатите по отношение на статуса на пазара на труда показват, че степента на партньорство и взаимодействие при провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите е високо/добро оценено от работещите лица – 92,6%. При останалите групи оценката е приоритетна „задоволителна“, като варира от 50% при учащите до 66,7% при безработните лица. Прави впечатление, сравнително ниската оценка при използване на инструментариума сред безработните лица (16,7%) и

пенсионерите (25,0%). За тях усилията на местната власт в тази посока са недостатъчни. Фигурата по-долу илюстрира степента на партньорство и взаимодействие между местните власти и гражданите по отношение провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми в зависимост от статуса на пазара на труда на респондентите.

ФИГУРА 10. Оценка при „Провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.411, Апрох. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Резултатите от анкетното проучване показват, че макар степента на партньорство и взаимодействие при провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми да се оценява високо и/или добро от по-голяма част от респондентите, съществуват специфики в зависимост от пола, възрастта и статуса на пазара на труда. Високата оценка се дължи главно на нагласите на работещите жени на възраст между 30-45 г. При мъжете, безработните лица и пенсионерите

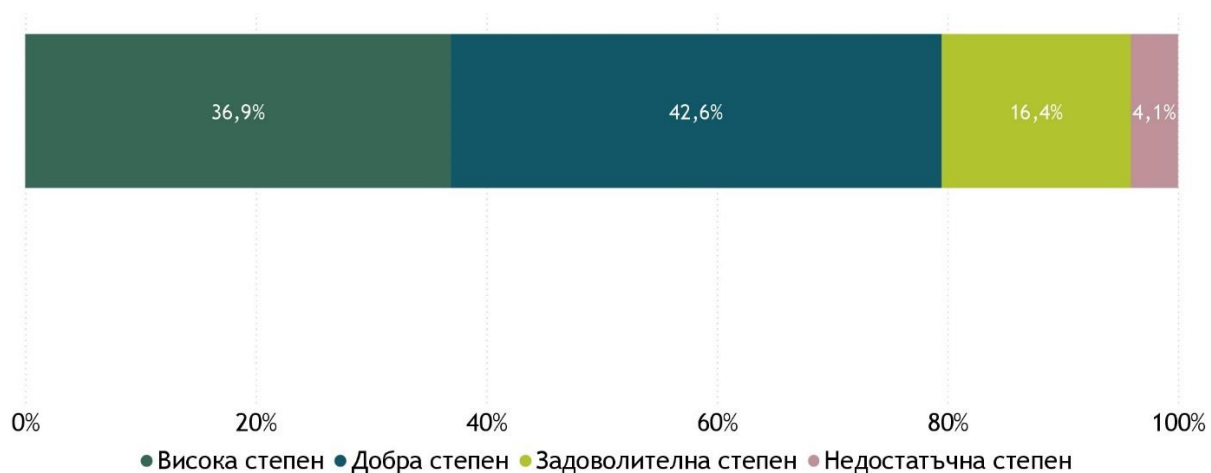

преобладават умерените оценки, като сравнително висок е относителният дял, които отбелязват, че механизмът сам по себе си не е достатъчно ефективен за отразяване на мнението на гражданите по екологични въпроси.

3) Идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия

До голяма степен, оценката на респондентите дава допълнителен поглед относно активността и ангажираността на гражданите и останалите заинтересовани страни по отношение съхранението и подобряването на околната среда, в т.ч. и качеството на атмосферния въздух. Претеглената оценка е около средната (4.1), като 79,5% от респондентите оценяват степента на партньорство и взаимодействие между местната власт и гражданите високо или добре. В това направление, 4,1% от отговорилите респонденти посочват, че усилията са недостатъчни, като за 16,4% те са задоволителни. Във фигурата по-долу е представена оценката на респондентите.

Фигура 11. Оценка на степента на удовлетвореност при „Идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия“, в % (N=122)

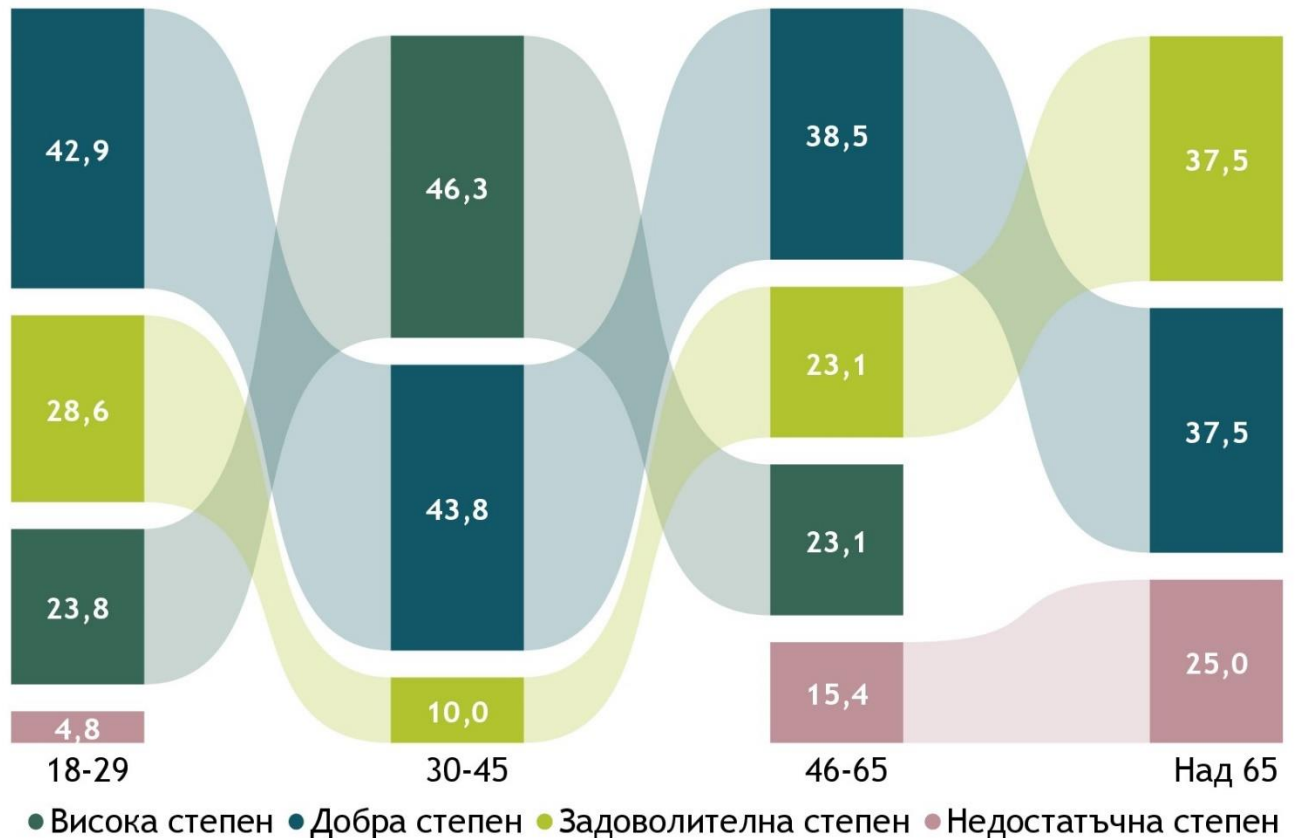
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Относно виждането и оценката на респондентите според техния профил, данните от анализа показват липса на корелационна зависимост между пола и изследваната тема (ниво на статистическа значимост – 0,07).

В зависимост от възрастовите групи, удовлетвореността от степента на партньорство и взаимодействие между местната власт и гражданите е най-високо при лицата на възраст 30-45 г. (90,0%) и най-ниско във възрастовата група над 65 г. - 37,5% (добра степен). Сравнително близки са позициите на младежите до 29 г. и лицата на възраст между 46-65 г. – съответно 66,7% и 61,5%. Независимо, че относителният дял на лица, оценяващи усилията за идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия като недостатъчни да е нисък (4,1% от всички респонденти), съществуват значими разлики в зависимост от възрастта. 25,0% от лицата над 65 г. и 15,4% от лицата в групата 45-65 г. оценяват степента на партньорство по изследваната тема, като „недостатъчна“. Изразената оценка на респондентите по възраст е дадено във фигурата по-долу.

Фигура 12. Оценка при „Идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия“ в зависимост от възрастта, в % (N=122)

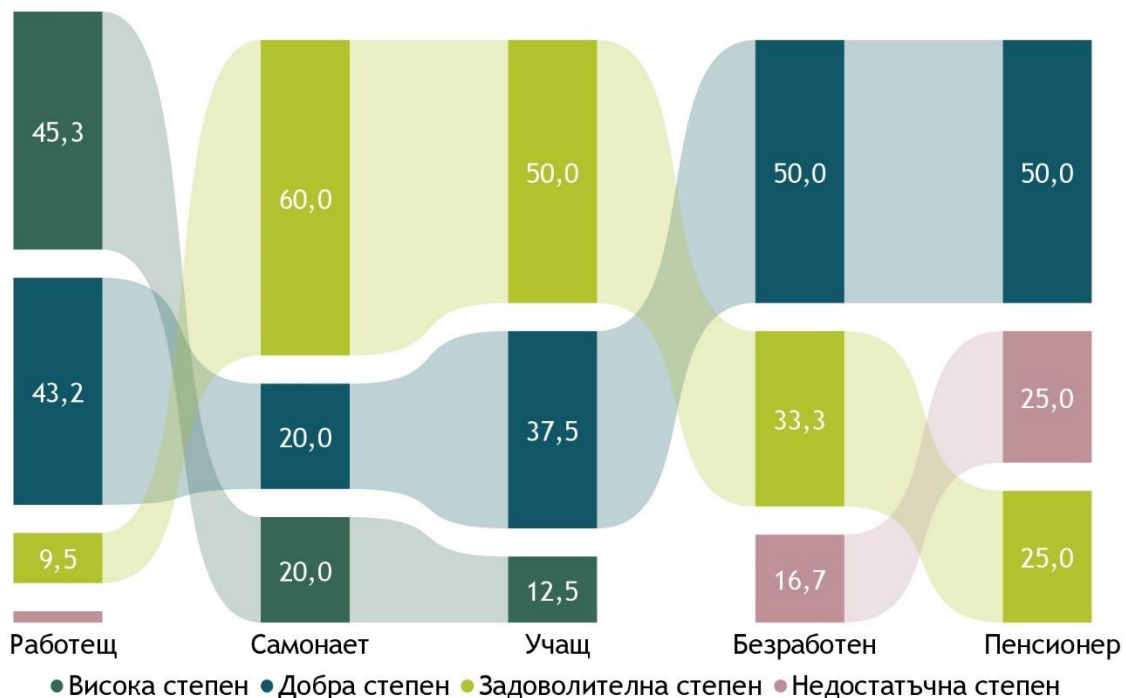

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.281, Approx. Sig. 0.001
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Силна корелация се наблюдава между оценката на степента на партньорство и взаимодействие и статуса на пазара на труда на респондентите. 88,4% от работещите дават висока / добра оценка, докато при безработните лица и пенсионерите, 50% от представителите на двете групи дават добра оценка. Най-нисък е относителният дял на самонаетите лица (40,0%), които дават положителна оценка, докато основната група от 60,0% оценяват усилията като задоволителни. Партньорството и взаимодействието между местната власт и гражданите се оценява като недостатъчно от 25,0% от пенсионерите, 16,7% от безработните лица и 2,1% от работещите. Следващата фигура представя получените резултати по изследваната тема, в зависимост от статуса на пазара на труда на респондентите.

ФИГУРА 13. ОЦЕНКА ПРИ „ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНЕ НА СЪВМЕСТНИ ДЕЙСТВИЯ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.319, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Данните от анкетното проучване сочат, че степента на партньорство и взаимодействие на етап идентифицирането на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия се оценява високо сред работещите лица на възраст 30-45 г. и значително по-слабо сред самонаетите лица. Макар едва 4,1% от респондентите да оценяват усилията като недостатъчни, виждането и оценката сред безработните лица и пенсионерите е значително по-висока – съответно с 12,6 пр.п. и 20,9 пр. п.

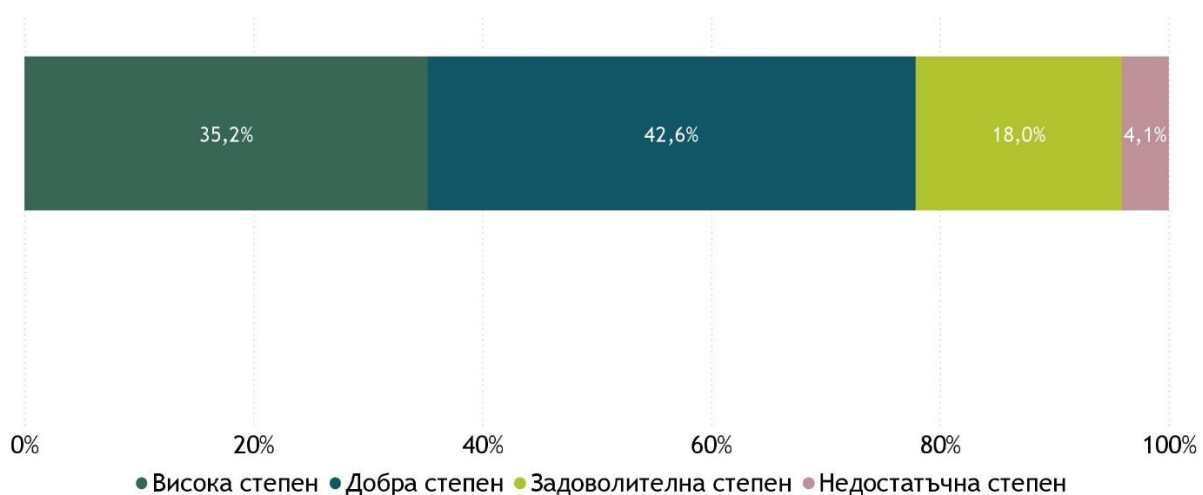

над средната. Това показва, че до известна степен тези две групи от населението на община Видин се чувстват по-изолирани, а прилаганите форми за идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия не позволяват тяхното по-активно и ефективно участие.

4) Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда

Логически погледнато, предоставянето на нови услуги, свързани с подобряване качеството на околната среда е в пряка връзка с идентифицирането на проблеми, провеждането на регулярни допитвания и подготовката на стратегически и планови документи и реализираните на съвместни дейности. В тази връзка, средната оценка е добра (4.1), която подсказва, че в голяма степен идентифицираните проблеми, предвидените и предприети партньорски действия са точно адресирани. До голяма степен, това се потвърждава и от резултатите, като 77,9% от респондентите дават висока и/или добра оценка по отношение на партньорството и взаимодействието с местната власт. В сравнение с изследваните при предходни теми, по-висок е дялът на анкетираните лица дали оценка „задоволителна степен“. Действията на общината, свързани с партньорството и взаимодействието с гражданите при предоставяне на нови услуги се определят като недостатъчни от 4,1% от респондентите. Резултатите са показани в следващата фигура.

ФИГУРА 14. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА УДОВОЛТВОРЕНОСТ ПРИ „ПРЕДОСТАВЯНЕ НА НОВИ УСЛУГИ ЗА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ, С ЦЕЛ ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА“, В % (N=122)

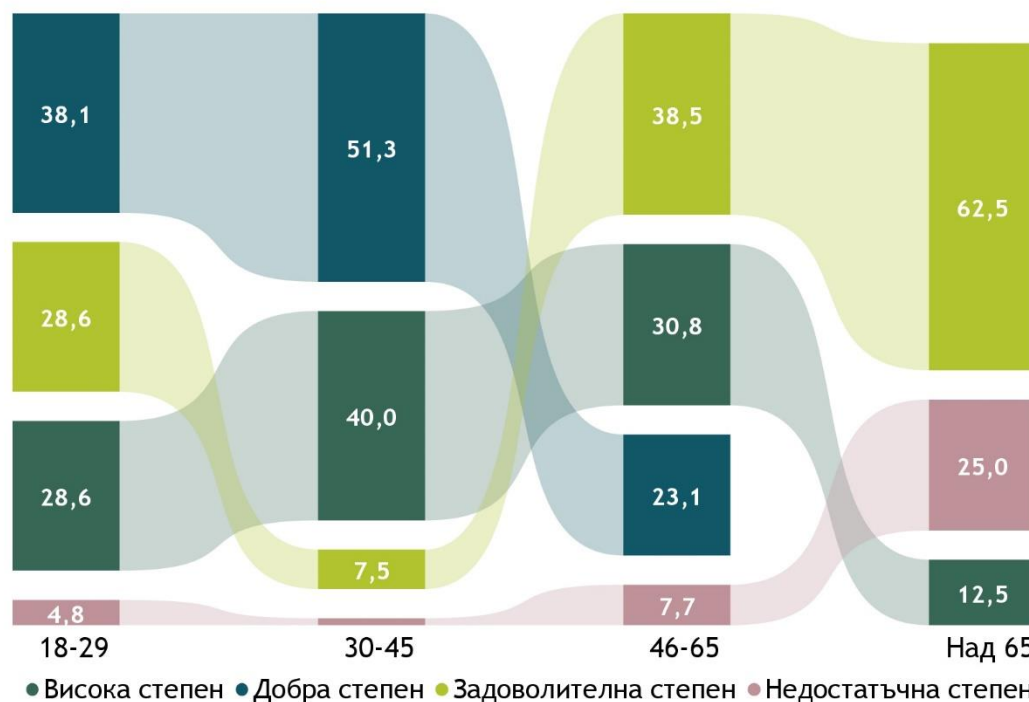

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Очаквано се наблюдава значима връзка между предоставянето на нови услуги за подобряване на компонентите на околната среда и профила на отделните респондентите. По отношение на възрастовите групи, с висока / добра степен е оценено партньорството и взаимодействието с местната власт от страна на лицата в групата 30-45 г. – 91,3% от представителите на възрастовата група. По-ниски нива на удовлетвореност се регистрират при възрастовите групи 18-29 г. (66,7%) и 46-65 г. – 53,8%. При лицата над 65 г., преобладаващата оценка е гранична, като 62,5% от представителите на тази група, оценяват усилията на местните власти, като задоволителни, а 25,0% като недостатъчна. Детайлните резултати по съответните възрастови групи са дадена в следващата фигура.

ФИГУРА 15. Оценка при „Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда“ в зависимост от възрастта, в % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.316, Approx. Sig. 0.000

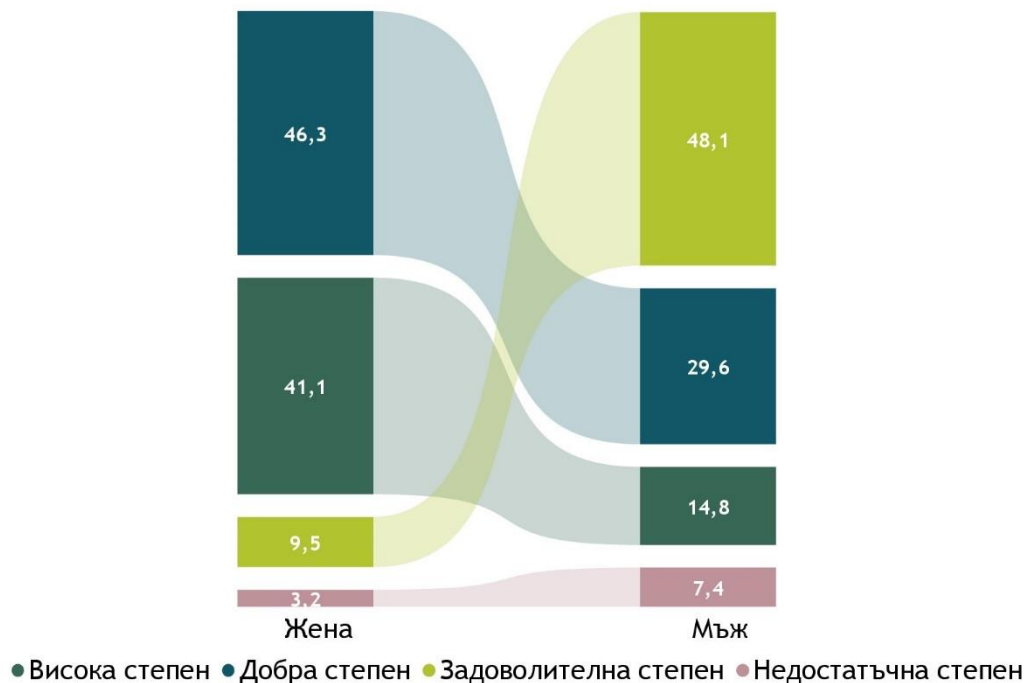
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Значими се очертават разликите в оценката по отношение на разпределението по пол. При представителите от мъжки пол висока или добра оценка на партньорството и взаимодействието при предоставяне на

нови услуги, заявяват 44,4% от мъжете, а 48,1% дават задоволителна оценка. На обратния полюс са жените, при които 87,4% или близо 40 пр. п. повече дават висока или добра оценка на резултатите от партньорството с местната власт.

ФИГУРА 16. Оценка при „Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда“ в зависимост от пола, в % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.442, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

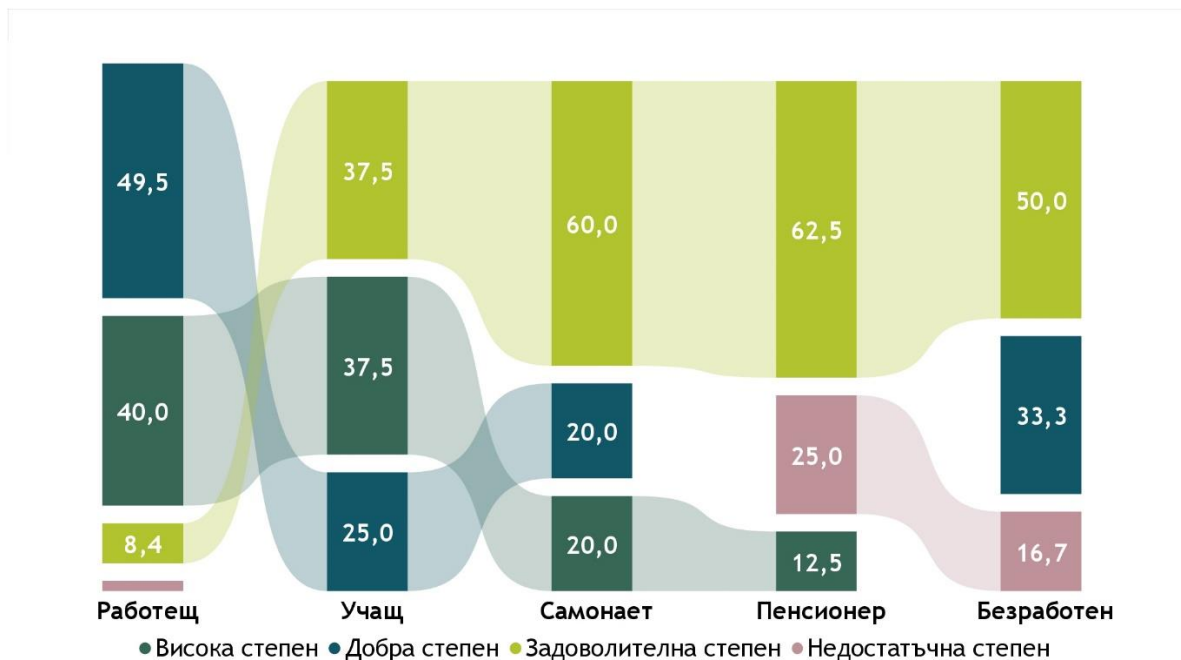
По отношение на степента на удовлетвореност от процеса на партньорство и взаимодействие с местната власт, се отчитат няколко съществени разлики спрямо изследваните предходни теми. Отново, значителна част от работещите (89,5%), дават висока и добра оценка при предоставянето на нови услуги, като са подкрепени и от 62,7% от учащите. Този факт до голяма степен може да се дължи на включване на учащите в различни

инициативи и кампании, напр. за почистване, разделно събиране на отпадъци и др. При останалите изследвани групи - самонаети, пенсионери и безработни лица, оценката за процеса на партньорство и взаимодействие с местната власт е задоволителна.

Следващата фигура представя получените резултатите по изследваната тема, в зависимост от статуса на пазара на труда на респондентите.

Фигура 17. Оценка при „Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.354, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Получените резултати показват, че степента на партньорство и взаимодействие при предоставяне на нови услуги за местното население, се оценява по различен начин. По-активната част от гражданите между 30-45 г. изразява позитивна оценка за взаимодействието си с местната власт. С напредване на възрастта се наблюдава постепенно увеличение на лицата, които считат, че партньорството е застъпено в недостатъчна степен. Това може да се дължи както на по-малката инициативност и ангажираност по отношение на въпросите за околната среда, така и на по-малката информираност и/или прилагане на неподходящите за тях форми за включване и взаимодействие.

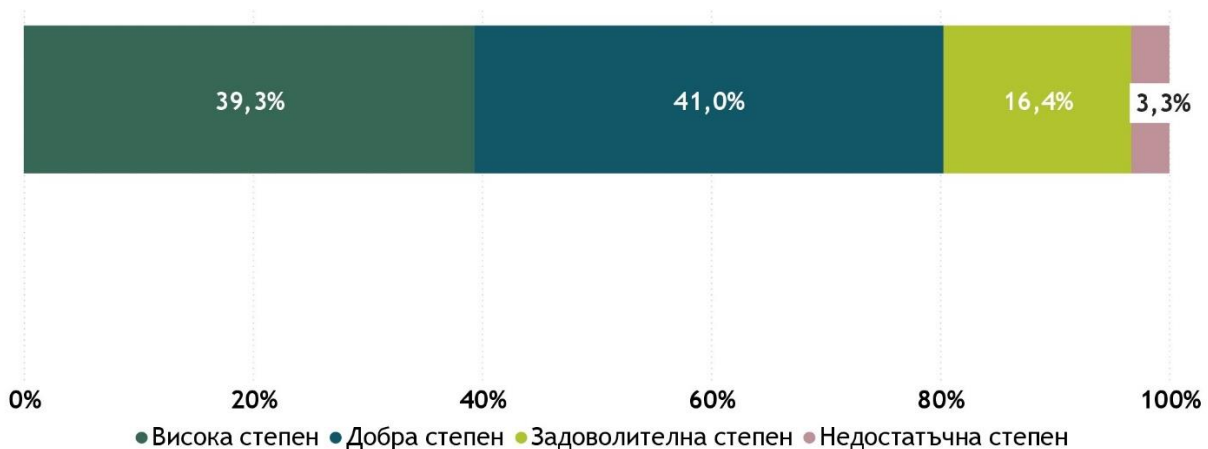

5) Разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха

Въпросите за околната среда и в частност за подобряване качеството на атмосферния въздух, са една от приоритетните теми на ЕС. Подкрепа се осигурява както чрез европейските фондове, така и чрез национално финансиране. Редица общини използват и собствени средства за реализация на проекти, свързани с околната среда, в т.ч и чрез съвместни проекти с гражданското общество.

По отношение на община Видин, резултатите показват, че гражданите оценяват най-високо усилията за партньорство и взаимодействие с местната власт в тази област. 80,3% от респондентите дават висока или добра оценка на местната власт. Това се дължи на обстоятелството, че за реализацията на голяма част от подобни проекти се изисква освен провеждането на информационна кампания сред населението и неговото активно включване в дейностите. По своята същност, това е и най-видимата страна по отношение на работата на общината. Тези специфики допринасят и за сравнително ниския дял на респондентите (3,3%), които оценяват партньорските действия като недостатъчни. Обобщените резултатите са дадени в следващата фигура.

ФИГУРА 18. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ ПРИ „РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА“, В % (N=122)

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

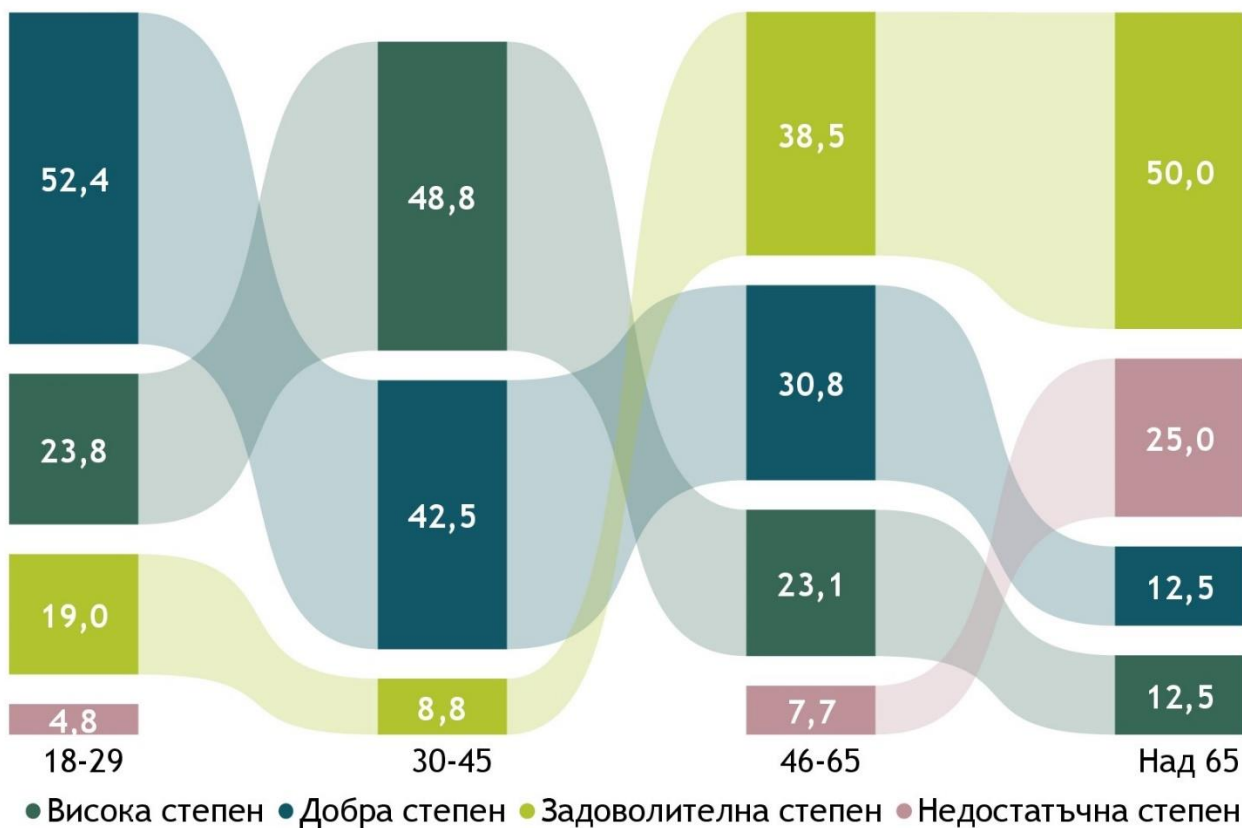
Най-високи степен на партньорство и взаимодействие при разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха дават лицата във възрастовите групи

30-45 г. (91,3%) и младите хора до 29 г. – 76,2 на сто. По-слабо ангажирани и включени в процесите се чувстват лицата над 65 г., като едва 25,0 на сто от тях дават висока или добра оценка на партньорството с местната власт. Същият процент заявяват, че не се прави достатъчно за тяхното включване при разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха. Във възрастовата група между 46-65 г. оценките са сравнително балансирани. Основната част от респондентите (38,5) оценяват степента на партньорство и взаимодействие с местната власт, като задоволителна.

По отношение на възрастовите групи, като високо / добро е оценено партньорството и взаимодействието с местната власт от страна на лицата в групата 30-45 г. – 91,3%. По-ниски нива на удовлетвореност се регистрират при възрастовите групи 18-29 г. (66,7%) и 46-65 г. – 53,8%. При лицата над 65 г., преобладаващата оценка е гранична, като 62,5% от представителите на тази група оценяват усилията на местните власти, като задоволителни, а 25,0% като недостатъчна. Детайлните резултатите по съответните възрастови групи е дадена в следващата фигура.

ФИГУРА 19. Оценка при „РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.311, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Наблюдават се съществени разлики в мненията на респондентите в зависимост от пола. С висока и/или добра степен, партньорството и взаимодействието с местната власт е оценено от 88,4% от жените, което е с 36,6 пр. п. над мнението изразено от представителите от мъжки пол – 51,9 на сто. В същото време, делът на респондентите от двете групи, които определят ефективността на процеса на партньорство като недостатъчен е сходен – 3,2% от жените и 3,7% от мъжете.

ФИГУРА 20. Оценка при „РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

- Висока степен
- Добра степен
- Задоволителна степен
- Недостатъчна степен

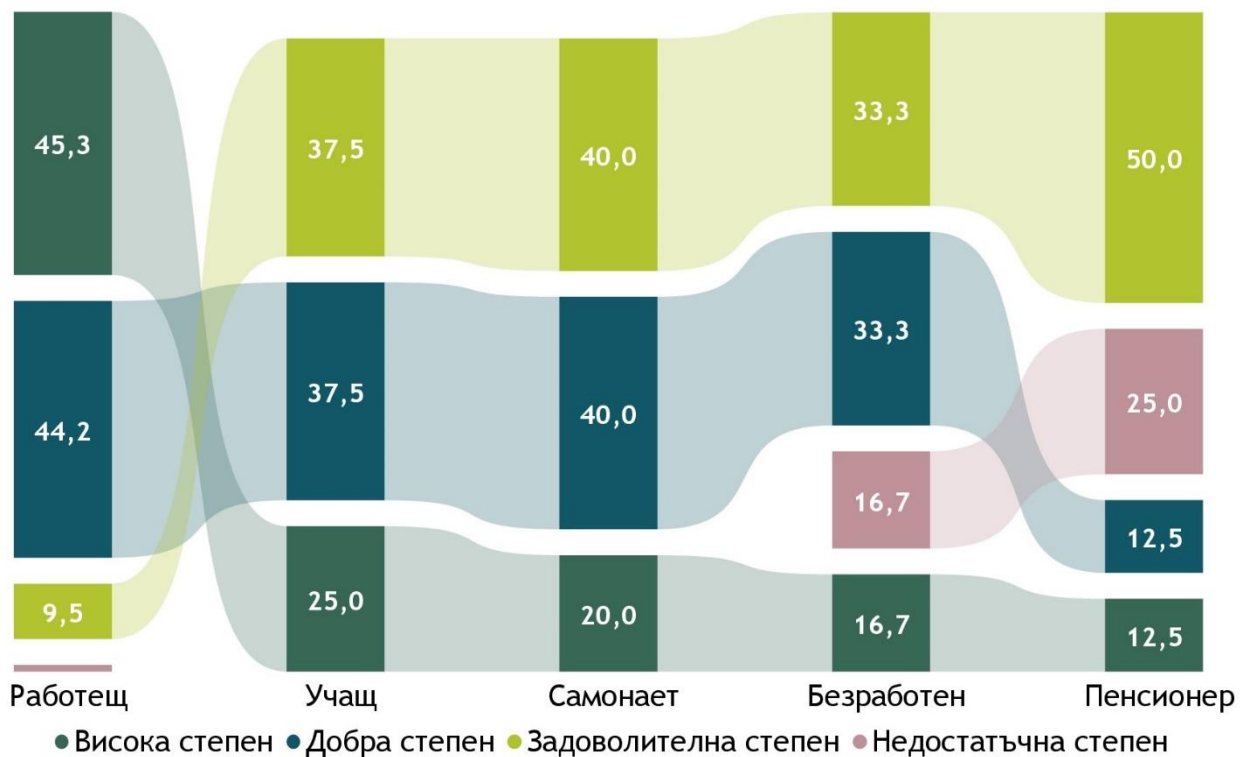
Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.415, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Удовлетвореността при реализацията на партньорските действия и взаимодействие между местната власт и гражданите е най-високо оценена от работещите (89,5%), учащите (62,5%) и самонаетите лица (60%). Прави впечатление, че 33,3% от безработните лица, дават добра оценка, като същият процент определя усилията на местната власт, като задоволителни. Два пъти по-малко от тях (16,7%), заявяват, че усилията и използваните форми са недостатъчни. При пенсионерите, основната оценка е задоволителна (50,0%), като ¼ от представителите на тази група заявяват,

че начина на реализиране на партньорството с местната власт е недостатъчно. Във фигурата по-долу са представени резултатите от анкетното проучване в зависимост от статуса на респондентите на пазара на труда.

Фигура 21. Оценка при „Разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (n=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.313, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Данните, получени от анкетното проучване сочат, че степента на партньорство и взаимодействие при разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха е добра. Независимо от това и при оценката по тази тема се наблюдава специфичната черта с напредване на

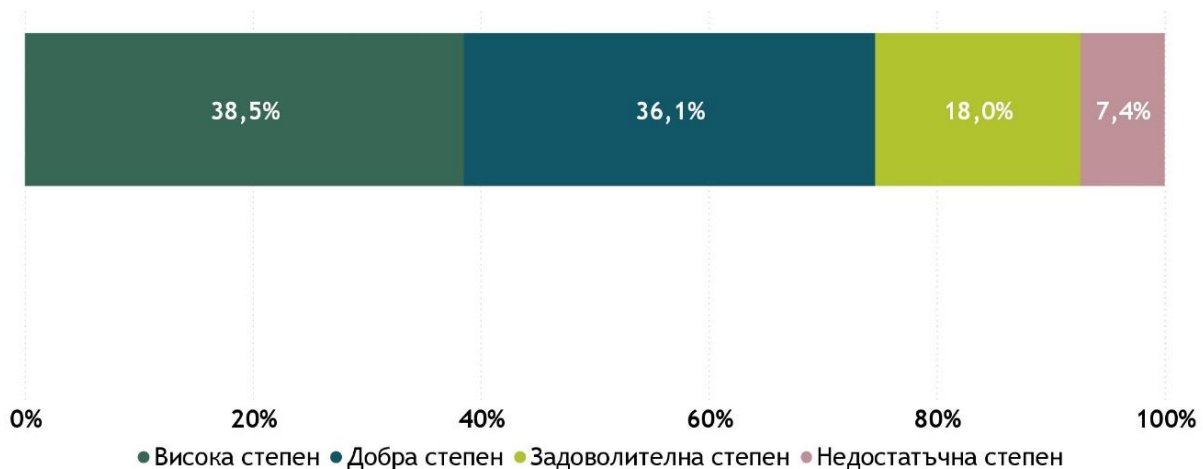

възрастта, постепенно да нараства дялът на лицата, които считат, че партньорството е застъпено в недостатъчна степен.

б) Разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите

Оценката на респондентите показва, че претеглената средна оценка, при разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите е 4.1, което е около средната степен на удовлетвореност. Независимо от близостта до средната оценка, висока или добра оценка дават 74,6% от всички респондентите, което е с 3,6 пр. п. под средното ниво (78,2%) на удовлетвореност. За 18,0% от респондентите, степента на удовлетвореност при отчитане на мнението на гражданите при разходване на такса битови отпадъци е задоволително. 7,4% (+2,2 пр. п. над средната оценка) заявяват, че степента на партньорство и взаимодействие по дадената тема е недостатъчно. Нивото на удовлетвореност на респондентите е показано във фигурата по-долу.

ФИГУРА 22. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА УДОВОЛТВОРЕНОСТ ПРИ „РАЗХОДВАНЕ НА ТАКСА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И ОТЧИТАНЕ МНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ“, В % (N=122)

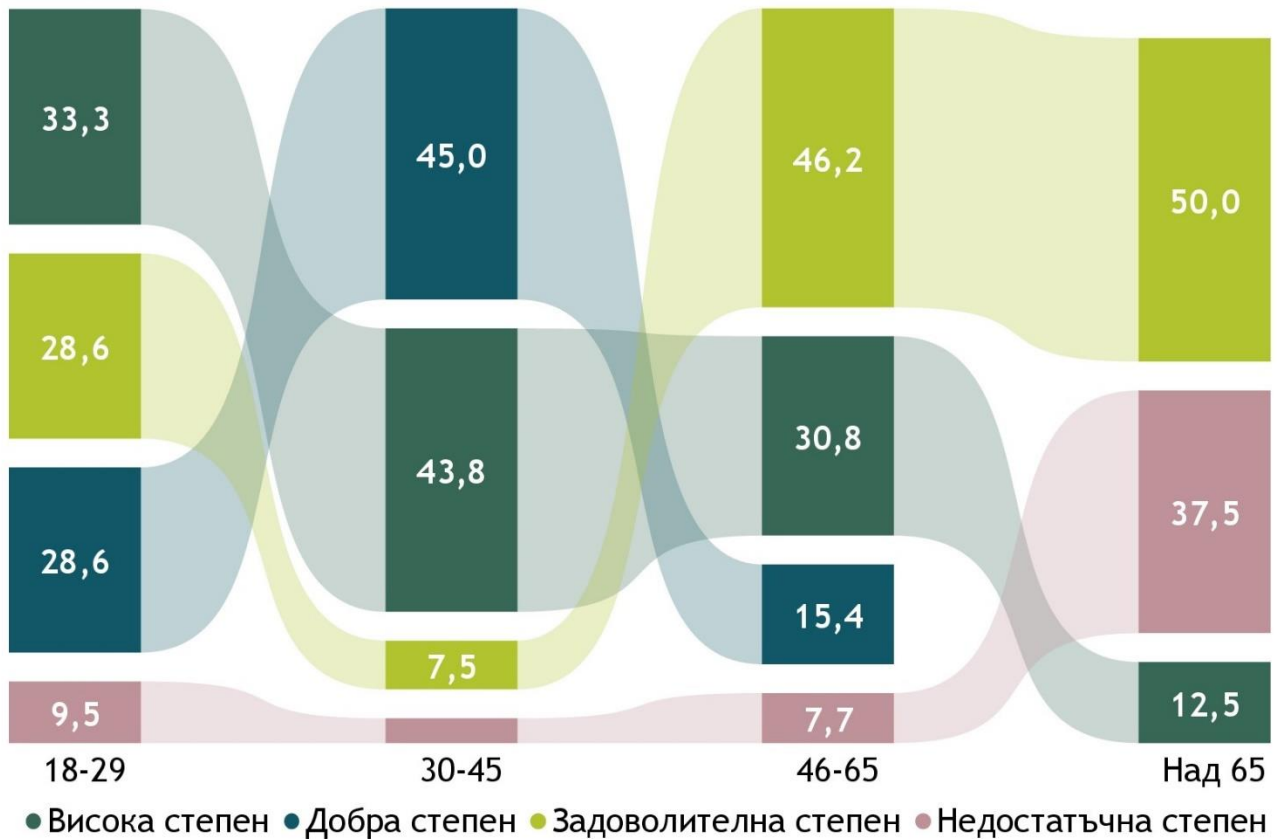
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

По отношение разпределението на респондентите по възрастови групи са налице значителни колебания във възприятието на гражданите за степента на удовлетвореност. Най-висока оценка на процеса дават лицата на възраст 30-45 г. (88,8%). Това е с 14,2 пр. п. над средните стойности по изследваната тема. Сред младежите до 29 г. и възрастовата група 46-65 г., степента на удовлетвореност е значително под средните стойности – съответно 61,9% и 46,2%. Най-ниска удовлетвореност по отношение

зачитането на мнението гражданите дават лицата на възраст над 65 г. Едва 12,5% сто от тях считат, че партньорството и взаимодействието между местната власт и гражданите е висока или добра, като за 37,5% полагащите усилия са недостатъчни.

ФИГУРА 23. ОЦЕНКА ПРИ „РАЗХОДВАНЕ НА ТАКСА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И ОТЧИТАНЕ МНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

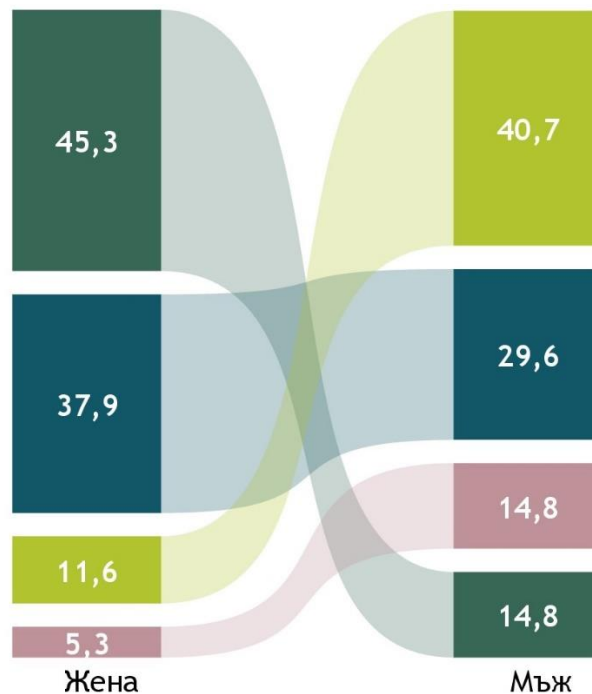

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.317, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Съществени се очертават разликите в оценката за степента на партньорство и взаимодействие по отношение разпределението по пол. При представителите от мъжки пол, висока или добра оценка при разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите дават 44,4% от мъжете, като това е с 38,7% пр. п. по-ниско спрямо жените (83,2%). Основната част от мъжете (48,1%), дават задоволителна оценка, като 7,4% завяват, че оценяват развитието на партньорството и взаимодействието с местната власт, като недостатъчни.

Фигура 24. Оценка при „Разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите“ в зависимост от пола, в % (N=122)

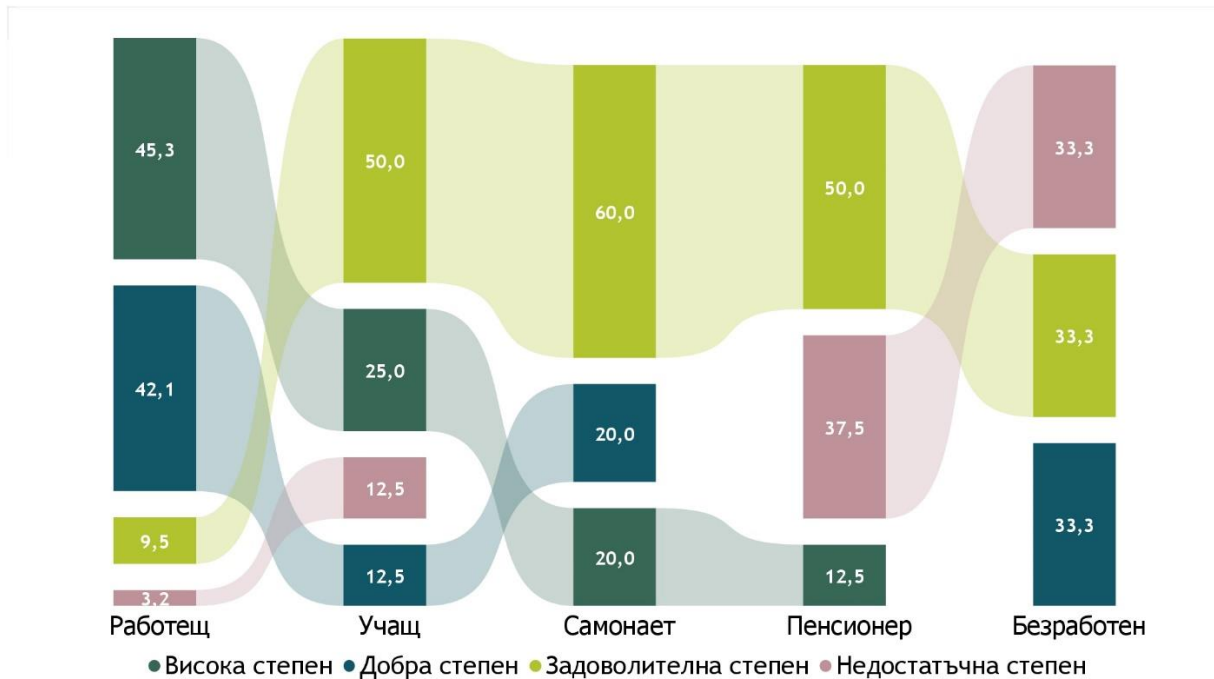
● Висока степен ● Добра степен ● Задоволителна степен ● Недостатъчна степен

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.384, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Силна корелация се наблюдава между оценка на степента на партньорство и взаимодействие, и статуса на пазара на труда на респондентите. 87,4% от работещите дават висока / добра оценка, докато при безработните лица и пенсионерите делът е едва 33,3 на сто и 12,5 на сто. При самонаетите лица, позитивна оценка присъждат 40,0% от тях, докато основната група от 60,0%, оценяват усилията като задоволителни. Партньорството и взаимодействието между местната власт и гражданите се оценява като недостатъчно от 37,5% от пенсионерите, 33,3% от безработните лица и 12,5% от учащите. Следващата фигура представя получените резултати по изследваната тема, в зависимост от статуса на пазара на труда на респондентите.

ФИГУРА 25. ОЦЕНКА ПРИ „РАЗХОДВАНЕ НА ТАКСА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И ОТЧИТАНЕ МНЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 - 0.362, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Резултатите от анкетното проучване показват, че най-ниска удовлетвореност от процеса на партньорство и взаимодействие между местната власт и гражданите по въпроса за разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите изказват лицата във високите възрастови групи – над 65 г. и безработните лица. Високата оценка се дължи главно на нагласите на работещите жени на възраст между 30-45 г.

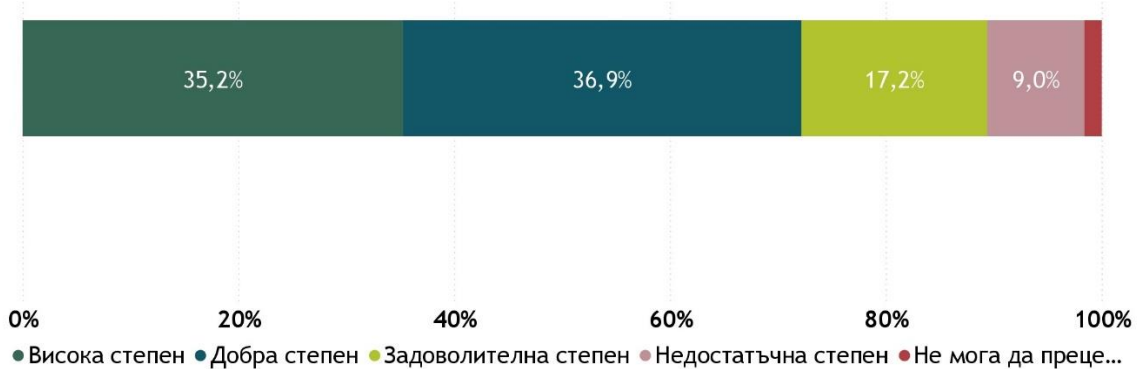
7) Определяне на форми на подкрепа за насърчаване на инициативи (от неправителствен/граждански сектор) в областта на околната среда

Изследваната тема е единствената, при която степента на удовлетвореност от партньорството и взаимодействието между местната власт и гражданите е под средната стойност (4.0), като 72,1% от респондентите дават висока или добра оценка. Като задоволително, партньорството и взаимодействието се оценява от 17,2% от респондентите, а 9,0% оценяват усилията и мерките, изпълнявани от общината, като недостатъчни.

Резултатите относно удовлетвореността на целевите групи са дадени в следващата фигура.

ФИГУРА 26. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА УДОВОЛТВОРЕНОСТ ПРИ „ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ФОРМИ НА ПОДКРЕПА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНИЦИАТИВИ (ОТ НЕПРАВИТЕЛСТВЕН/ГРАЖДАНСКИ СЕКТОР) В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА“, В % (N=122)

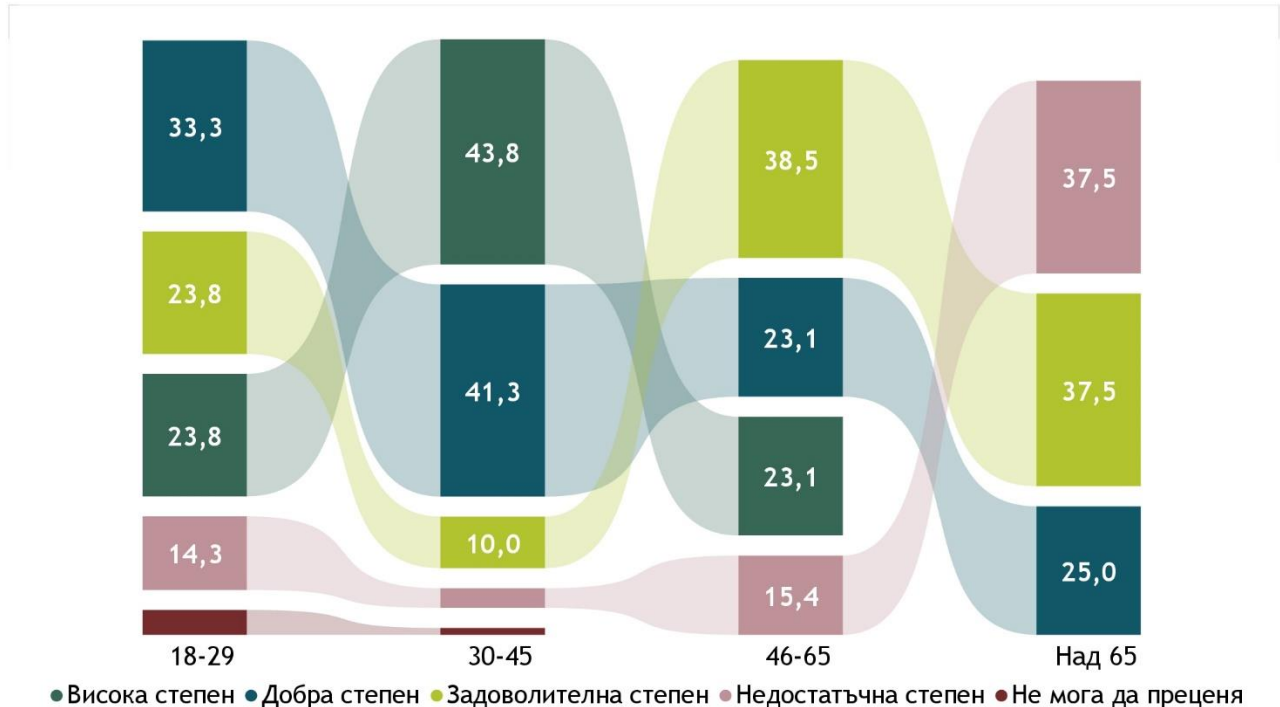
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

По отношение на възрастовите групи, с висока и/или добра степен е оценено партньорството и взаимодействието с местната власт от лицата на възраст 30-45 г. – 85,0%. По-ниски нива на удовлетвореност се регистрират при възрастовите групи 18-29 г. (57,1%) и 46-65 г. – 46,2%. За лицата над 65 г., партньорските действия и мерките, насочени към насърчаване на инициативи от неправителствен/граждански сектор, в по-голямата си част са недостатъчни – 37,5%. Едва ¼ от тази група дава добра оценка на процесите на партньорство и взаимодействие. Сравнително висок е относителният дял на лицата във възрастовите групи 18-29 г. и 46-65 г., за които партньорството и взаимодействието между местната власт и гражданите по анализиранията тема са недостатъчни – съответно 14,3% и 15,4%

Детайлните резултати по съответните възрастови групи са представени на следващата фигура.

Фигура 27. Оценка при „ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ФОРМИ НА ПОДКРЕПА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНИЦИАТИВИ (ОТ НЕПРАВИТЕЛСТВЕН/ГРАЖДАНСКИ СЕКТОР) В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

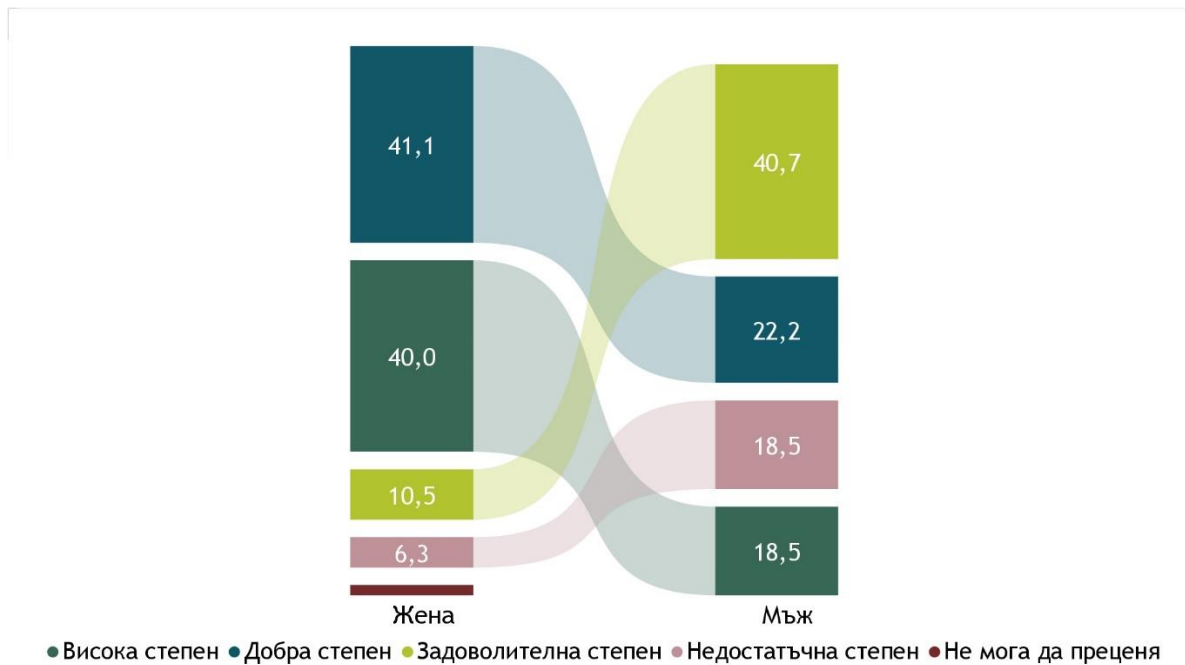

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.277, Approx. Sig. 0.005
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Оценката варира в значителна степен и според пола на респондентите. Значително по-високо е удовлетворението сред жените (81,1%), докато при мъжете процентът е с 40,3 пр. п. по-нисък - едва 40,7%. Това води и до висок дял от 18,5% сред мъжете, които считат, че взаимодействието не е достатъчно добре застъпено, докато при жените този дял е 6,3%.

ФИГУРА 28. Оценка при „ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ФОРМИ НА ПОДКРЕПА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНИЦИАТИВИ (ОТ НЕПРАВИТЕЛСТВЕН/ГРАЖДАНСКИ СЕКТОР) В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

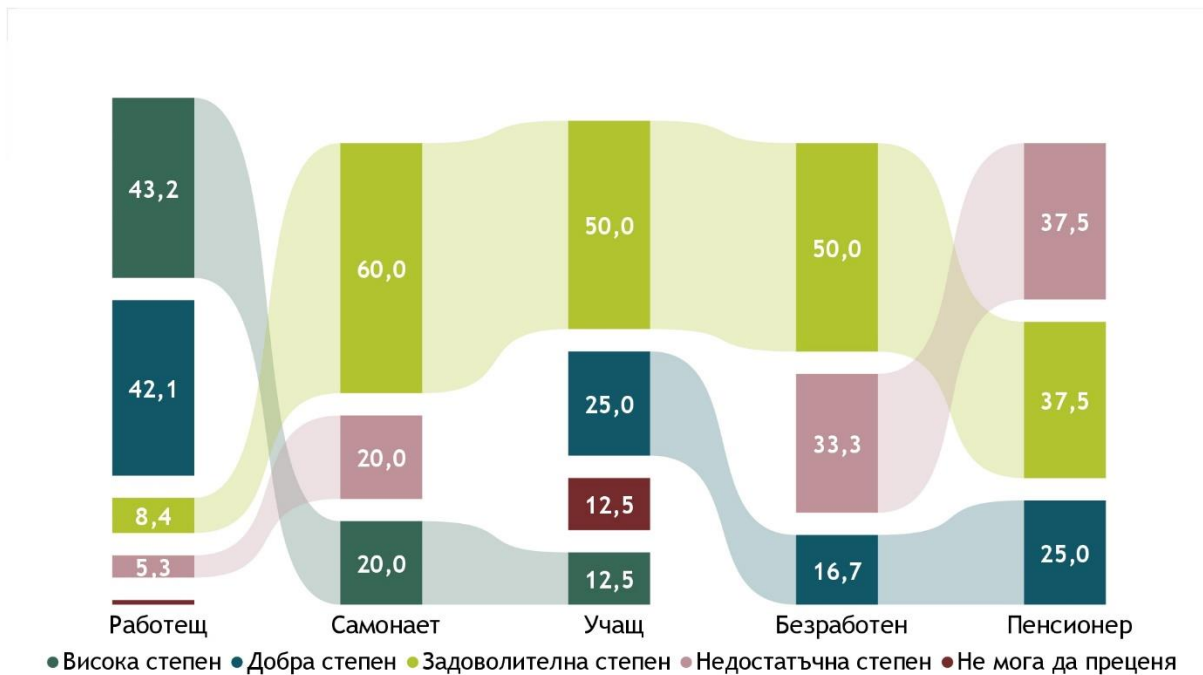

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.405, Approx. Sig. 0.001
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Удовлетвореността при реализацията на партньорство и взаимодействие по въпросите за определяне на форми на подкрепа за насърчаване на инициативи (от неправителствен/граждански сектор) в областта на околната среда, среща висока или добра оценка единствено сред работещите – 85,3%. На обратния полюс са безработните лица, като едва 16,7% дават добра оценка. При останалите групи, самонаети, учащи и безработни лица, преобладаващата оценка е задоволителна, като варира от 50,0% до 60,0%. Най-слаба оценка дават пенсионерите, като за 37,5% от тях усилията и действията от страна на местната власт остава сякаш „невидими“. Във фигурата по-долу са представени резултатите от анкетното проучване, в зависимост от статуса на респондентите на пазара на труда.

ФИГУРА 29. ОЦЕНКА ПРИ „ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ФОРМИ НА ПОДКРЕПА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНИЦИАТИВИ (ОТ НЕПРАВИТЕЛСТВЕН/ГРАЖДАНСКИ СЕКТОР) В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Забележка: Коефициентът на Крамер V2 -0.328, Approx. Sig. 0.000
Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин

Резултатите сочат, че тази сфера на партньорство и взаимодействие между местната власт и гражданите е „по-затворена“ за респондентите, особено за лицата над 65 г., безработните лица и самонаетите.

3.3. ОЦЕНКА НА МЕРКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В ОБЩИНА ВИДИН

В настоящата част са разгледани седем мерки, изпълнявани от община Видин, свързани с осигуряване качеството на атмосферния въздух, а именно:

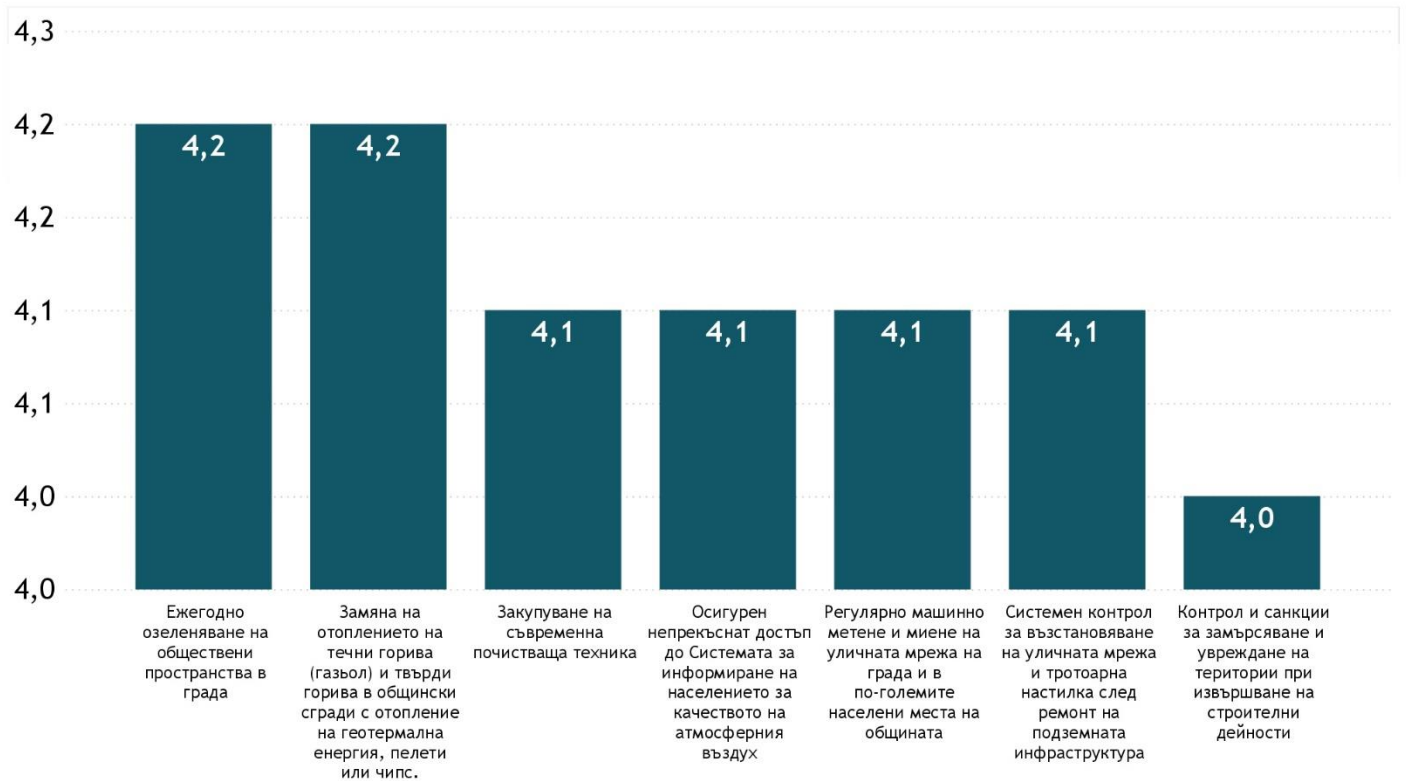
- 1) Осигурен непрекъснат достъп до Системата за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух;
- 2) Регулярно машинно метене и миене на уличната мрежа на града и в по-големите населени места на общината;
- 3) Закупуване на съвременна почистваща техника;
- 4) Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности;
- 5) Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа и тротоарна настилка след ремонт на подземната инфраструктура
- 6) Ежегодно озеленяване на обществени пространства в града;
- 7) Замяна на отоплението на течни горива (газъл) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс.

Оценката се базира на резултатите от проведеното анкетно проучване и отразява мнението на участниците относно степента и реалния ефект от тях върху КАВ на територията на община Видин.

Като цяло, получената средна оценка от 4.12 (максимална 5) показва, че според респондентите прилаганите мерки и ефекта от тях оказват добър ефект върху качеството на атмосферния въздух. Високата оценка до голяма степен препокрива мнението на респондентите относно добрата степен на партньорство и взаимодействие между местната власт и гражданите при реализация на политиката, свързана с околната среда. Респондентите дават най-високи оценки на мерките, свързани с „Ежегодно озеленяване на обществени пространства в града“ (4,23) и „Замяна на отоплението на течни горива (газъл) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс“ - 4.16. По-слабо са оценени мерките „Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности“ (4,05) и „Осигурен непрекъснат достъп до Системата за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух“ - 4,07. Оценката в рамките на разглежданите теми е илюстрирана във фигурата по-долу.

ФИГУРА 30: СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕНА ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНИТЕ МЕРКИ

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ (КАВ) НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВДИН

Забележка: 5 висок ефект – 1 нисък ефект

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Данните за разпределението на мнението на респондентите по отношение на степента и реалния ефект от прилаганите мерки са дадени във фигурата по-долу.

Фигура 31. Оценка на степента и реалните ефекти според респондентите от прилаганите мерки за осигуряване на качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин, в % (N=122)

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

1) Осигурен непрекъснат достъп до Системата за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух

Отчита се, че оценката на степента и реалните ефекти от прилаганата мярка от страна на респондентите, има корелационна връзка с профила на отделните лица.

По отношение на възрастовите групи, най-висока оценка при прилагане на мярката дават лицата на възраст 30-45 г. – 87,5% и младежите до 29 г. – 71,4%. На обратния полюс са лицата над 65 г., които считат, че ефектът от прилагане на мярката е задоволителен – 50,0%. За 12,5% от лицата, попадащи в тази възрастова група, ефектът е оценен като недостатъчен.

Значими се очертават разликите в оценка по отношение разпределението по пол. При представителите от мъжки пол, висока и/или добра оценка за степента на реалния ефект от мярката дават 55,6%, което е с 28,7% пр. п. по-ниско спрямо представителите от женски пол.

Оценката на степента на реалния ефект, според статуса на пазара на труда на отделните респонденти, показва, че 86,3% от работещите, 62,5% от учениците и 60,0% от самонаетите лица отчитат, че прилаганата мярка дава висок или добър ефект за подобряването на КАВ. За половината от анкетираните безработни лица и пенсионери наблюдаваните ефекти са задоволителни.

2) Регулярно машинно метене и миене на уличната мрежа на града и в по-големите населени места на общината

При оценка на ефекта от регулярно машинно метене и миене на уличната мрежа, оценката на реалните ефекти е в корелационна зависимост от възрастта и статуса на пазара на труда. Едва 37,5% от лицата на възраст над 65 г. оценяват прилагането на мярката като положителна, докато ¼ от представители на тази група считат, че реалният ефект е недостатъчен. Данните показват, че при останалите възрастови групи, мярката има значителен ефект, като одобрението варира в границите 71,4% (при младежите до 29 г.) до 86,3% за лицата на възраст 30-45 г.

ТАБЛИЦА 1. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „РЕГУЛЯРНО МАШИННО МЕТЕНЕ И МИЕНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА НА ГРАДА И В ПО-ГОЛЕМИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА НА ОБЩИНАТА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТОВАТА ГРУПА, В % (N=122)

Възраст	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
18-29 г.	28,6	42,9	23,8	4,8
30-45 г.	45,0	41,3	12,5	1,3

Възраст	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
46-65 г.	7,7	69,2	15,4	7,7
Над 65 г.		37,5	37,5	25,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

По отношение на статуса на пазара на труда, ефектът е висок или добър за 88,4% от работещите и 62,5% от учащите. Не е изненада, че 37,5% от пенсионерите оценяват ефекта като недостатъчен. Независимо че 60,0% от самонаетите лица оценяват ефекта от прилаганата мярка като добра, не малка част (20,0%) считат, че търсеният ефект за осигуряване на качество на атмосферния въздух не е достатъчен.

ТАБЛИЦА 2. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „РЕГУЛЯРНО МАШИННО МЕТЕНЕ И МИЕНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА НА ГРАДА И В ПО-ГОЛЕМИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА НА ОБЩИНАТА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Самонает	0,0	60,0	20,0	20,0
Работещ	42,1	46,3	10,5	1,1
Безработен	16,7	33,3	50,0	0,0
Учащ	25,0	37,5	37,5	0,0
Пенсионер	0,0	25,0	37,5	37,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

3) Закупуване на съвременна почистваща техника

Според 82,0% от респондентите прилаганата мярка се отразява положително върху качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин. Висока оценка, мярката за закупуване на съвременна почистваща техника получава сред респондентите на възраст 30-45 г. (87,5%), младежите до 29 г. (81,0%) и лица в групата 46-65 г. - 76,9%. По-скептично мнение относно ефектите изказват лицата в по-високите възрастови групи, като за 50,0% от лицата над 65 г. ефектът е задоволителен, а за 12,5% е недостатъчен.

ТАБЛИЦА 3. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „ЗАКУПУВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ПОЧИСТВАЩА ТЕХНИКА“ В ЗАВИСИМОСТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Възраст	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
18-29 г.	19,1	61,9	19,1	0,0
30-45 г.	40,0	47,5	12,5	0,0
46-65 г.	30,8	46,2	15,4	7,7
Над 65 г.	0,0	37,5	50,0	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Оценката, в зависимост от пола на респондента, следва утвърдената тенденция мъжете да бъдат по-умерени в своите мнения. Разликата в положителните оценки при прилагане на мярката между представителите на двата пола е 24,1 пр. п., като висока и/или добра оценка дават 87,4% от жените.

ТАБЛИЦА 4. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „ЗАКУПУВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ПОЧИСТВАЩА ТЕХНИКА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Мъж	29,6	33,3	33,3	3,7
Жена	33,7	53,7	11,6	1,1

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

По отношение на статуса на пазара на труда, се разкриват следните зависимости:

- висока или добра оценка дават 80,0% от самонаетите лица, 88,4% от работещите и 87,5% от учащите. Тази оценка се споделя и от 50,0% от безработните лица;
- 25,0% от пенсионерите на възраст над 65 г. и на възраст 46-65% отчитат, че степента на постигнатия реален ефект от закупената съвременна почистваща техника е недостатъчен по отношение осигуряване качеството на атмосферния въздух.

Подробни данни за оценката на реалния ефект от прилагането на мярката в зависимост от статуса на пазара на труда на респондентите е дадена в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 5. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „ЗАКУПУВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ПОЧИСТВАЩА ТЕХНИКА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Самонает	20,0	60,0	20,0	0,0
Работещ	39,0	49,5	11,6	0,0
Безработен	16,7	33,3	50,0	0,0
Учащ	12,507	75,0	12,5	0,0
Пенсионер	0,0	25,0	50,0	25,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

4) Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности

Мярката има значително въздействие върху качеството на атмосферния въздух и по естество, нейното прилагане влиза в отговорностите на конкретни институции. Ето защо, оценката на респондентите може да се разглежда и като своеобразна оценка за работата на тези институции. Данните от проведеното проучване показват, че 85,0% от лицата на възраст 30-45 г. оценяват ефекта от контрола и санкции, реализиран от съответните институции, за висок или добър. Макар и с по-нисък относителен дял, цялостна положителна оценка дават и лицата между 18-29 г. (66,6%) и лицата на възраст 46-65 (61,5%). Според 25,0% от лицата над 65 г. и 7,7% от лицата на възраст 46-65 г., начинът на прилагане на мярката за контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности не постига в пълна степен желаните ефекти, свързани с КАВ.

ТАБЛИЦА 6. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „КОНТРОЛ И САНКЦИИ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕ И УВРЕЖДАНЕ НА ТЕРИТОРИИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТТА, В % (N=122)

Възраст	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя
18-29 г.	33,3	33,3	28,6	4,8	0,0

Възраст	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя
30-45 г.	41,3	43,8	12,5	1,3	1,8
46-65 г.	15,4	46,2	30,8	7,7	0,0
Над 65 г.	0,0	37,5	37,5	25,0	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Оценката за реалните ефекти според разпределението по пол показва, че жените оценяват прилагането на мярката значително по-високо спрямо мъжете.

ТАБЛИЦА 7. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „КОНТРОЛ И САНКЦИИ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕ И УВРЕЖДАНЕ НА ТЕРИТОРИИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя
Мъж	11,1	44,4	33,3	7,4	3,7
Жена	41,1	41,1	14,7	3,2	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

До голяма степен оценката на реалните ефекти от прилагане на мярката е свързана с резултатите, отчетени при разглеждане на възрастовите групи. Висок или добър ефект от прилагане на мярката дават работещите 85,3%, в преобладаващата си част жени на възраст 30-45 г. Макар и с по-нисък дял, мнението им се подкрепя и от 62,5% от учащите, като 37,5% от тях дават задоволителна оценка. Висок е дялът на самонаетите лица (20,0%) и пенсионерите (37,5%), според които ефектът от прилагането на мярката е недостатъчен. 16,7% от безработните лица отбелязват, че не могат да преценят дали мярката има някакъв ефект върху КАВ, като това са основно мъже.

ТАБЛИЦА 8. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „КОНТРОЛ И САНКЦИИ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕ И УВРЕЖДАНЕ НА ТЕРИТОРИИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя
Самонает	0,0	40,0	40,0	20,0	0,0

Статус на пазара на труда	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя
Работещ	41,1	44,2	13,7	1,1	0,0
Безработен	0,0	33,3	50,0	0,0	16,7
Учащ	37,5	25,0	37,5	0,0	0,0
Пенсионер	0,0	37,5	25,0	37,5	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

5) Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа и тротоарна настилка след ремонт на подземната инфраструктура

Оценката за прилагане на мярката е една от най-високите. 80,3% оценяват реалния ефект от прилагането на мярката като висок и/или добър. Едва 3,3% от респондентите считат, че постигнатите реални ефекти от прилагане на мярката са недостатъчни.

Най-висок относителен дял на лицата, които дават висока/добра оценка от прилагане на мярката, са младежите до 29 г. и лицата между 30-45 г. – съответно 81,0% и 86,3%. За разлика от останалите мерки, лицата над 65 г. оценяват ефекта от прилагане на мярката за осигуряване на КАВ като добър (37,5%) или задоволителен. Близко 4,8% от младежите на възраст до 29 г. и 7,7% от лицата на възраст между 46-65 г. оценяват ефекта от прилагането на конкретната мярка като недостатъчен. Това е съответно с 1.5 пр. п. и 4.4 пр. п. над средната оценка.

ТАБЛИЦА 9. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „СИСТЕМЕН КОНТРОЛ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА И ТРОТОАРНА НАСТИЛКА СЛЕД РЕМОТ НА ПОДЗЕМНАТА ИНФРАСТРУКТУРА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Възраст	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
18-29 г.	23,8	57,1	14,29	4,76
30-45 г.	41,25	45,0	11,25	2,5
46-65 г.	23,08	46,15	23,08	7,69

Възраст	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Над 65 г.	0,0	37,5	62,5	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Резултатите по пол показват, че дялът на жените, даващи положителна оценка от прилагане на мярката е с 27.1 пр. п. над мъжете. Това до голяма степен определя и сравнително високия дял при мъжете, които оценяват степента на ефекта от прилагане на мярката като недостатъчен – 11,1%.

ТАБЛИЦА 10. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „СИСТЕМЕН КОНТРОЛ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА И ТРОТОАРНА НАСТИЛКА СЛЕД РЕМОТ НА ПОДЗЕМНАТА ИНФРАСТРУКТУРА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Мъж	18,5	40,7	29,6	11,1
Жена	37,9	48,4	12,6	1,05

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Прави впечатление, че най-висок дял от респондентите, оценяващи ефекта от прилагане на мярката като висок/или добър, е сред учащи (87,5%), работещите (87,4%), и самонаетите лица (80,0%). Реалният ефект от прилагане на мярката е оценен като недостатъчен от:

- 12,5% от пенсионерите във възрастовата група 46-65 г.;
- 20,% от самонаетите лица на възраст до 29 г.;
- 16,7% от безработните лица от мъжки пол; и
- 1,1% от работещите жени.

ТАБЛИЦА 11. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „СИСТЕМЕН КОНТРОЛ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА И ТРОТОАРНА НАСТИЛКА СЛЕД РЕМОТ НА ПОДЗЕМНАТА ИНФРАСТРУКТУРА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Самонает	20,0	60,0	0,0	20,0

Статус на пазара на труда	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Работещ	40,0	47,37	11,58	1,05
Безработен	0,0	33,3	50,0	16,67
Учащ	25,0	62,5	12,5	0,0
Пенсионер	0,0	25,0	62,5	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

6) Ежегодно озеленяване на обществени пространства в града

Настоящата мярка е една от двете мерки, чието прилагане се оценява от респондентите най-високо. Корелационният анализ показва, че статистически значима връзка съществува единствено по отношение на пола. Получените данни сочат, че мярката за ежегодно озеленяване на обществени пространства в града се оценява положително от 89,5% от жените и 59,3% от мъжете. Степента на реалния ефект от нейното прилагане е оценено като недостатъчно единствено от 7,4% от мъжете, като 1/3 от тях дават задоволителна оценка от нейното прилагане.

ТАБЛИЦА 12. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „ЕЖЕГОДНО ОЗЕЛЕНЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПРОСТРАНСТВА В ГРАДА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Мъж	25,9	33,3	33,3	7,4
Жена	46,3	43,2	10,5	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

7) Замяна на отоплението на течни горива (газъол) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс

Анкетираните лица оценяват ефекта от прилагане на тази мярка най-високо по отношение осигуряване качеството на атмосферния въздух на

територията на община Видин. Съществени статистически връзки се отчитат по отношение разпределението по пол и в зависимост от статуса на пазара на труда.

Оценката в зависимост от пола на анкетираните лица показва, че 59,3% от мъжете оценяват ефекта от прилагането на мярката като положителен. За сравнение, 88,4% от жените считат, че мярката има висок или добър ефект върху КАВ. Разликата в положителните оценки при прилагане на мярката между представителите на двата пола е 29,2 пр. п. Реалният ефект е оценен като недостатъчен от 7,4% от мъжете и 1,1% от жените.

ТАБЛИЦА 13. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „ЗАМЯНА НА ОТОПЛЕНИЕТО НА ТЕЧНИ ГОРИВА (ГАЗЪОЛ) И ТВЪРДИ ГОРИВА В ОБЩИНСКИ СГРАДИ С ОТОПЛЕНИЕ НА ГЕОТЕРМАЛНА ЕНЕРГИЯ, ПЕЛЕТИ ИЛИ ЧИПС“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Мъж	22,2	37,0	33,3	7,4
Жена	41,1	47,37	10,5	1,1

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Оценката в зависимост от статуса на пазара на труда на респондентите показва, че според 87,5% от учениците, 87,4% от работещите и 80,0% от самонаетите лица, прилагането на мярката за „замяна на отоплението на течни горива (газъол) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс“ има висок или добър ефект за подобряване на КАВ. За 20,0% от самонаетите лица на възраст до 29 г., 12,5% от пенсионерите във възрастовата група 46-65 г. и 1,1% от работещите жени, прилагането на мярката има недостатъчен ефект върху качеството на атмосферния въздух.

ТАБЛИЦА 14. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И РЕАЛНИЯ ЕФЕКТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЯРКА „ЗАМЯНА НА ОТОПЛЕНИЕТО НА ТЕЧНИ ГОРИВА (ГАЗЪОЛ) И ТЪВРДИ ГОРИВА В ОБЩИНСКИ СГРАДИ С ОТОПЛЕНИЕ НА ГЕОТЕРМАЛНА ЕНЕРГИЯ, ПЕЛЕТИ ИЛИ ЧИПС“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен
Самонает	20,0	60,0	0,0	20,0
Работещ	39,0	48,4	11,6	1,1
Безработен	16,7	33,3	50,0	0,0
Учащ	50,0	37,5	12,5	0,0
Пенсионер	25,0	12,5	50,0	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

3.4. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Настоящата част дава оценка на очакваните ефекти от бъдещи мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух в община Видин. Резултатите показват, че предложените мерки, като цяло, се считат за подходящи от страна на респондентите. Получената средна оценка от 3.8 (макс. 4.0), отразява мнението на анкетиранията лица, че предложените мерки са изпълними, подходящи и биха постигнали необходимия ефект, свързан с подобряване качеството на атмосферния въздух. Прави впечатление, че анкетиранията лица оценяват като изпълними и подходящи мерки, които под една или друга форма са прилагани в община Видин, и които имат положителен ефект върху въздуха, а именно:

- Провеждане на съвместни залесителни кампании, включително на ерозирали терени, незалесени територии, „кални петна“ и др. - 90,2%;
- Организиране и участие в съвместно почистване на замърсени терени и нерегламентирани сметища - 95,1%;
- Замяна на отоплителните уреди с финансовата подкрепа на държавата/общината - 92,6%;

- Осигуряване на достъпна цена на енергоносители – напр. дърва за отопление - 91,0%;
- Периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи - 90,2%.

Допълнителен акцент поставят някои от респондентите, които освен, че оценяват мерките положително, изказват мнение, свързано с нуждата от по-активно участие на гражданите във всички процеси и необходимостта от по-ясна и засилена информация.

- *„На този етап прилаганите мерки са стъпка напред, но недостатъчни. Необходимо е по-активно включване на гражданите, както в процеса на вземане на решения, така и при прилагането на конкретни мерки.“;*
- *„На първо място общинската администрация би могла да провежда повече разяснителни кампании, с цел по-добър контакт с хората от всички възрасти“*

Мнение на анкетирани лица

Оценката на бъдещите мерки е дадена в таблицата по-долу.

ТАБЛИЦА 15. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВИДИН, В % (N=122)

Потенциални мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна	Средно претеглена оценка
Подготовка на уроци за ученици, свързани с подобряване на качеството на въздуха за създаване на активна гражданска позиция	82,0	11,5	6,6	0,0	3,75
Информационни кампании и срещи „от врата на врата“ за ползите от екологични енергоносители – напр. сухи дърва, пелети	74,6	17,2	7,4	0,8	3,66
Провеждане на съвместни залесителни кампании, включително на ерозирали	90,2	9,0	0,0	0,8	3,89

Потенциални мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна	Средно претеглена оценка
терени, незалесени територии, „кални петна“ и др.					
Участие в различни съвместни инициативи – конференции, дни на отворените врати	77,0	18,9	2,5	1,6	3,71
Организиране и участие в съвместно почистване на замърсени терени и нерегламентирани сметища	95,1	4,9	0,0	0,0	3,65
Засаждане на зелен пояс около населените места	86,9	11,5	1,6	0,0	3,85
Замяна на отоплителните уреди с финансовата подкрепа на държавата/общината	92,6	7,4	0,0	0,0	3,65
Осигуряване на достъпна цена на енергоносители – напр. дърва за отопление	91,0	8,2	0,8	0,0	3,90
Периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи	90,2	8,2	,8	0,8	3,88
Поставяне на трайна настилка напр. асфалт, тротоарни плочки, павега върху улици/алеи/тротоари и поддръжка на пътната инфраструктура	86,1	13,1	0,0	0,8	3,84

Потенциални мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна	Средно претеглена оценка
Осигуряване на средства за граждански инициативи, свързани с подобряване на качеството на въздуха	79,5	13,1	4,1	3,3	3,69
Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (саниране, изолации) и възобновяеми енергийни източници за отопление/охлаждане (термопомпи, котли, соларни панели)	87,7	11,5	0,8	0,0	3,87

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

1) Подготовка на уроци за ученици, свързани с подобряване на качеството на въздуха за създаване на активна гражданска позиция

Мярката е свързана предимно с изграждане на култура сред децата и учениците за по-активно участие по въпросите за подобряване качеството на атмосферния въздух.

Като цяло, прилагането на подобна мярка среща позитивни нагласи сред всички възрастови групи, като 90,0% от лицата на възраст 30-45 г. смятат, че тя е подходяща и изпълнима. Това до голяма степен се дължи и на обстоятелството, че основната част от респондентите в тази група са работещи жени, които очевидно виждат мярката като добра за техните деца. В същото време, 25,0% от лицата на възраст над 65 г. и 15,4% от лицата във възрастовата група 46-65 г., считат, че прилагането на тази мярка в бъдеще би се отразило слабо върху подобряването на качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин.

ТАБЛИЦА 16. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПОДГОТОВКА НА УРОЦИ ЗА УЧЕНИЦИ, СВЪРЗАНИ С ПОДОВРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА АКТИВНА ГРАЖДАНСКА ПОЗИЦИЯ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
18-29 г.	61,9	28,6	9,5
30-45 г.	90,0	7,5	2,5
46-65 г.	76,9	7,7	15,4
Над 65 г.	62,5	12,5	25,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

По отношение на виждането на респондентите по пол, отново се наблюдават значителни разлики между мъжете и жените. Значително по-висок е относителният дял на жените (с +19,6 пр. п.), които считат, че мярката може да бъде успешно реализирана и да постигне необходимите резултатите. При 14,8% от мъжете, предимно във високите възрастови групи, изпълнението на подобна мярка би постигнало малък ефект върху изследваната тема.

ТАБЛИЦА 17. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПОДГОТОВКА НА УРОЦИ ЗА УЧЕНИЦИ, СВЪРЗАНИ С ПОДОВРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА АКТИВНА ГРАЖДАНСКА ПОЗИЦИЯ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Мъж	66,7	18,5	14,8
Жена	86,3	9,5	4,2

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Оценката съобразно статуса на пазара на труда на отделните респонденти, дава допълнителен поглед на оценката относно ефекта от бъдещото прилагане на изследваната мярка. Най-висок дял от респондентите, оценяващи ефекта от бъдещата мярка за подобряване на качеството на атмосферния въздух като подходяща и изпълнима, се пада на работещите (88,4%) и безработните лица (66,7%). Ефектът от бъдещото прилагане на мярка е оценено, като слабо от:

- 40,0% самонаетите лица, предимно на възраст 18-29 г.;
- 25,0% от пенсионерите над 65 г.;
- 12,5% от учениците, предимно от мъжки пол.

ТАБЛИЦА 18. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПОДГОТОВКА НА УРОЦИ ЗА УЧЕНИЦИ, СВЪРЗАНИ С ПОДОВРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА АКТИВНА ГРАЖДАНСКА ПОЗИЦИЯ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Самонает	60,0	0,0	40,0
Работещ	88,4	8,4	3,2
Безработен	66,7	33,3	0,0
Учащ	50,0	37,5	12,5
Пенсионер	62,5	12,5	25,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

2) Информационни кампании и срещи „от врата на врата“ за ползите от екологични енергоносители – напр. сухи дърва, пелети

Макар че предложената мярка се счита за изпълнима и подходяща от 74,6% от всички респонденти, в оценката при бъдещото прилагане на мярката са налични значителни вариации. По отношение на възрастовите групи, 52,5% от лицата над 65 г. считат, че мярката би имала частичен (37,5%) или слаб ефект (25,0%) върху качеството на атмосферния въздух. Висок е делът на лицата между 46-65 г., които също дават оценка, че прилагането на мярката ще има слаб ефект – 23,1%. Прави впечатление, че 1,3% от жените на възраст 30-45 г., оценяват мярката като неефективна.

ТАБЛИЦА 19. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ И СРЕЩИ „ОТ ВРАТА НА ВРАТА“ ЗА ПОЛЗИТЕ ОТ ЕКОЛОГИЧНИ ЕНЕРГОНОСИТЕЛИ – НАПР. СУХИ ДЪРВА, ПЕЛЕТИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
---------	-----------------------	--------------------------------	--------------------------------------	-------------

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
18-29 г.	61,9	33,3	4,8	0,0
30-45 г.	82,5	12,5	3,8	1,3
46-65 г.	69,2	7,7	23,1	0,0
Над 65 г.	37,5	37,5	25,0	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Оценката за ефекта на мярката в зависимост от пола потвърждава наблюдаваната тенденция, мъжете да бъдат по-консервативната и „недоверчива“ част от населението на община Видин, по отношение на ефектите от прилаганите мерки за КАВ. Едва 51,9% от тях считат, че мярката е изпълнима и подходяща в сравнение с 81,1% от жените. Слаб ефект от реализацията на информационните кампании очакват 11,1% от мъжете и 6,3% от жените.

ТАБЛИЦА 20. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ И СРЕЩИ „ОТ ВРАТА НА ВРАТА“ ЗА ПОЛЗИТЕ ОТ ЕКОЛОГИЧНИ ЕНЕРГОНОСИТЕЛИ – НАПР. СУХИ ДЪРВА, ПЕЛЕТИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
Мъж	51,9	37,0	11,1	0,0
Жена	81,1	11,6	6,3	1,1

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

По отношение на статуса на пазара на труда, най-позитивно настроени са работещите 81,1% и учащите 75,0%. При 20,0% от самонаетите лица, 37,5% от пенсионерите и 12,5% от учениците, бъдещата реализация на мярката се очаква да постигне малък ефект върху подобряване на качеството на атмосферния въздух.

ТАБЛИЦА 21. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ И СРЕЩИ „ОТ ВРАТА НА ВРАТА“ ЗА ПОЛЗИТЕ ОТ ЕКОЛОГИЧНИ ЕНЕРГОНОСИТЕЛИ – НАПР. СУХИ ДЪРВА, ПЕЛЕТИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТТА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
Самонает	40,0	40,0	20,0	0,0
Работещ	81,1	13,7	4,2	1,1
Безработен	50,0	50,0	0,0	0,0
Учащ	75,0	12,5	12,5	0,0
Пенсионер	37,5	25,0	37,5	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

3) Провеждане на съвместни залесителни кампании, включително на ерозирали терени, незалесени територии, „кални петна“ и др.

При оценката на бъдещата мярка за провеждане на съвместни залесителни кампании, включително на ерозирали терени, незалесени територии, „кални петна“ и др., единствата статистическа значима зависимост е на база статуса на респондентите на пазара на труда. Като цяло, резултатите показват позитивната нагласа от изпълнението на мярката. Значим ефект от нейното прилагане очакват до 94,7% от работещите, 87,5% от учащите и 75,0% от пенсионерите. Единствено 1,1% от работещите жени считат, че ефектът върху качеството на атмосферния въздух ще бъде малък.

ТАБЛИЦА 22. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪВМЕСТНИ ЗАЛЕСИТЕЛНИ КАМПАНИИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА ЕРОЗИРАЛИ ТЕРЕНИ, НЕЗАЛЕСЕНИ ТЕРИТОРИИ, „КАЛНИ ПЕТНА“ И ДР.“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Самонает	60,0	40,0	0,0

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Работещ	94,7	4,2	1,1
Безработен	66,7	33,3	0,0
Учащ	87,5	12,5	0,0
Пенсионер	75,0	25,0	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

4) Участие в различни съвместни инициативи – конференции, дни на отворените врати

От гледна точка на участниците в анкетното проучване, очакванията са прилагането на тази мярка да има най-слабо влияние върху КАВ. Корелационният анализ показва, че за оценката на ефекта влияние има статус на лицата на пазара на труда, като полът и възрастта нямат съществено влияние върху оценката на ефекта от прилагане на мярката. Получените резултати показват, че от гледна точка на 85,3% от работещите и 75,0% от учениците, мярката е изпълнима и подходяща. Останалите групи изказват по-консервативна оценка. За 40,0% от самонаетите лица и 12,5% от пенсионерите очакваният ефект е слаб, а за 16,7 от безработните лица и 12,5% от пенсионерите реализацията на мярката няма да доведе до желаните ефекти върху качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин.

ТАБЛИЦА 23. Оценка на потенциалния ефект от реализация на мярка „Участие в различни съвместни инициативи – конференции, дни на отворените врати“ в зависимост от статуса на пазара на труда, в % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
Самонает	40,0	20,0	40,0	0,0
Работещ	85,3	14,7	0,0	0,0

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
Безработен	33,3	50,0	0,0	16,7
Учащ	75,0	25,0	0,0	0,0
Пенсионер	37,5	37,5	12,5	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

5) Организиране и участие в съвместно почистване на замърсени терени и нерегламентирани сметища

Изпълнението на мярката за организиране и участие в съвместно почистване на замърсени терени и нерегламентирани сметища се смята за подходяща от 95,1 респондентите и би постигнала значим ефект за подобряване качеството на атмосферния въздух. Едва 4,9% считат, че прилагането на мярката би имала частичен ефект. Корелационният анализ не открива статистически значимо влияние съобразно профила на респондентите, включили се в онлайн анкетното проучване.

6) Засаждане на зелен пояс около населените места

Статически значими са връзките при отчитане мнението на респондентите по пол и статус на пазара на труда. По отношение на мъжете, 66,7% посочват, че реализацията на мярката е подходяща и изпълнима, като в същото време 92,6% от жените споделят тяхната оценка. И при двата пола, делът на лицата, които очакват слаб ефект е близък – съответно 3,7% при мъжете и 1,1% при жените.

ТАБЛИЦА 24. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ЗАСАЖДАНЕ НА ЗЕЛЕН ПОЯС ОКОЛО НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОЛА, В % (N=122)

Пол	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Мъж	66,7	29,6	3,7

Пол	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Жена	92,6	6,3	1,1

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Резултатите показват, че прилагането на бъдещата мярка се посреща сравнително добре от всички респонденти без значение от техния статус на пазара на труда. Единствено 20% от самонаетите лица и 12,5% от пенсионерите считат, че мярката би постигнала малък ефект върху КАВ. В следващата таблица са представени подробни резултатите от оценката на респондентите съобразно техния статус на пазара на труда.

ТАБЛИЦА 25. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ЗАСАЖДАНЕ НА ЗЕЛЕН ПОЯС ОКОЛО НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Самонает	80,0	0,0	20,0
Работещ	89,5	10,5	0,0
Безработен	83,3	16,7	0,0
Учащ	87,5	12,5	0,0
Пенсионер	62,5	25,0	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

7) Замяна на отоплителните уреди с финансовата подкрепа на държавата/общината

Предложената мярка се явява продължение на усилията на общината през последните години. Очевидно мярката е добре позната на респондентите, като 92,6% считат, че тя е подходяща и изпълнима. Статическият анализ

сочи, че корелация се наблюдава по отношение на статуса на пазара на труда на отделните респонденти. Прави впечатление, че единствено при безработните лица, относителният дял на лицата, които считат, че мярката е изпълнима и подходяща, е под 75%. За 1/3 от безработните лица бъдещата реализация на мярката би имала частичен ефект върху КАВ.

ТАБЛИЦА 26. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ЗАМЯНА НА ОТОПИТЕЛНИТЕ УРЕДИ С ФИНАНСОВАТА ПОДКРЕПА НА ДЪРЖАВАТА/ОБЩИНАТА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект
Самонает	100,0	0,0
Работещ	95,8	4,2
Безработен	66,7	33,3
Учащ	87,5	12,5
Пенсионер	75,0	25,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

8) Осигуряване на достъпна цена на енергоносители – напр. дърва за отопление

Реализацията на мярката е оценено много високо от респондентите, като 91,0% от тях считат, че тя е изпълнима и подходяща за бъдещо прилагане. Високият дял на подкрепа за изпълнението на подобна мярка в не малка част се крие и в икономически подбуди. От друга страна, подкрепата за мярката се дължи и на практика за използване на отпадъци, въглища и мокри дърва, които водят до допълнително замърсяване на въздуха. Това очертава проблема, към който е насочена и мярката.

- „.....хубаво да се вземат по-сериозни мерки срещу хора, които горят отпадъци за отопление.“
- „Със създаването на общинско предприятие Чистота, общината започна да работи сериозно, но това горене на мокри дърва, въглища, всички тези боклуци около кофите, просто не водят до съществено подобрение. Просто трябва да се търси вариант, както сте предложили, да се подпомагат

хората с търгове за сухи дърва, въобще за дърва на нормална цена и през пролетта за следващия отоплителен сезон.“

Мнение на анкетиранияте лица

По отношение на възрастовите групи, при лицата над 65 г., 25,0% считат, че мярката би имала частичен ефект върху качеството на атмосферния въздух. За 7,7% от лицата на възраст 46-65 г. изпълнението на мярката се очаква да има малък ефект. При останалите възрастови групи мярката се счита за изпълнима и подходяща. Резултатите в зависимост от възрастовата група са дадени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 27. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪПНА ЦЕНА НА ЕНЕРГОНОСИТЕЛИ – НАПР. ДЪРВА ЗА ОТОПЛЕНИЕ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТТА, В % (N=122)

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
18-29 г.	85,7	14,3	0,0
30-45 г.	93,8	6,3	0,0
46-65 г.	92,3	0,0	7,7
Над 65 г.	75,0	25,0	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

9) Периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи

Прилагането на мярката за периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи е продължение на усилията на община Видин за осигуряване на чиста и здравословна среда за населението. Според 90,2% от респондентите, тази мярка е оценена като подходяща и изпълнима. При възрастовите групи, над средните стойности се отчитат при лицата на възраст 30-45 г. (93,8%) и 46-65 г. (92,3%). Частичен ефект от прилагане на мярката очакват 37,5% от лицата над 65 г. и 14,3% от младите хора до 29 г. 7,7% от лицата между 46-65 г. определят мярката, като неефективна. Това са предимно лица, които са пенсионери. В следващата таблица са показани резултатите от оценката на респондентите в зависимост от възрастта.

ТАБЛИЦА 28. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПЕРИОДИЧНО ДОПЪЛНИТЕЛНО МАШИНО ИЗМИВАНЕ НА УЛИЦИ/ПЛОЩАДИ/АЛЕИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
18-29 г.	85,7	14,3	0,0	0,0
30-45 г.	93,8	5,0	1,3	0,0
46-65 г.	92,3	0,0	0,0	7,7
Над 65 г.	62,5	37,5	0,0	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

По отношение на очаквания ефект от реализация на мярката, в зависимост от статуса на пазара на труда на респондентите, се очертават следните специфики:

- 20,0% от самонаетите лица очакват слаб ефект от прилагане на мярката. Това са лица във възрастовата група 30-45 г.;
- 12,5% от пенсионерите определят предложената мярка, като неефективна. Това са лица, попадащи във възрастовата група 46-65 г.
- 94,7% от работещите и 87,5% от учениците считат, че мярката е подходяща и изпълнима;
- Частичен ефект очакват 37,5% от пенсионерите (над 65 г.) и 16,7% от безработните лица.

Подробните резултати за очакваните ефекти от прилагане на мярката са дадени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 29. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПЕРИОДИЧНО ДОПЪЛНИТЕЛНО МАШИНО ИЗМИВАНЕ НА УЛИЦИ/ПЛОЩАДИ/АЛЕИ“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
Самонает	80,0	0,0	20,0	0,0
Работещ	94,7	5,3	0,0	0,0

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
Безработен	83,3	16,7	0,0	0,0
Учащ	87,5	12,5	0,0	0,0
Пенсионер	50,0	37,5	0,0	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

10) Поставяне на трайна настилка напр. асфалт, тротоарни плочки, павета върху улици/алеи/тротоари и поддръжка на пътната инфраструктура

Изпълнението на настоящата мярка се одобрява от 86,1% от респондентите, участващи в проучването. При възрастовите групи, над средните стойности се отчитат при лицата на възраст 30-45 г. (90,0%) и 46-65 г. (92,3%). Частичен ефект от прилагане на мярката очакват 37,5% от лицата над 65 г. и 23,8% от младите хора до 29 г. 7,7% от лицата между 46-65 г. определят мярката като неефективна. Това са предимно лица, които са пенсионери. Независимо, че мярката получава висока оценка, респондентите изказва и мнение, че трябва целенасочена действия в тази посока:

- „.....ако се увеличи миенето на улиците, особено след зимата и се асфалтират с качествен асфалт, като по времето на социализма, финият прах няма да го има.“

Мнение на анкетиранията лица

Този коментар насочва и към друг проблем, свързан с паркирането на затревени площи и разнасянето на прах от автомобилите през пролетните и летни месеци. Макар на пръв поглед този проблем да остава на страна от усилията на общината е необходимо да се обмислят и различни варианти за ограничаване на паркирането на тревни площи.

В следващата таблица са показани резултатите от оценката на респондентите в зависимост от възрастта.

ТАБЛИЦА 30. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПОСТАВЯНЕ НА ТРАЙНА НАСТИЛКА НАПР. АСФАЛТ, ТРОТОАРНИ ПЛОЧКИ, ПАВЕТА ВЪРХУ УЛИЦИ/АЛЕИ/ТРОТОАРИ И ПОДДРЪЖКА НА ПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	Неефективна
18-29 г.	76,2	23,8	0,0
30-45 г.	90,0	10,0%	0,0
46-65 г.	92,3	0,0	7,7
Над 65 г.	62,5	37,5	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Очакваният ефект от реализация на мярката по отношение статуса на пазара на труда на анкетираните лица се характеризира със следните особености:

- за 100,0% от самонаетите лица мярката е подходяща и изпълнима;
- 12,5% от пенсионерите определят предложената мярка, като неефективна. Това са лица, попадащи във възрастовата група 46-65 г.
- 89,5% от работещите и 87,5% от учениците считат, че мярката е подходяща и изпълнима;
- Частичен ефект очакват 37,5% от пенсионерите (над 65 г.) и 33,3% от безработните лица.

Подробни резултатите за очакваните ефекти от прилагане на мярката са дадени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 31. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ПОСТАВЯНЕ НА ТРАЙНА НАСТИЛКА НАПР. АСФАЛТ, ТРОТОАРНИ ПЛОЧКИ, ПАВЕТА ВЪРХУ УЛИЦИ/АЛЕИ/ТРОТОАРИ И ПОДДРЪЖКА НА ПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	Неефективна
Самонает	100,0	0,0	0,0

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	Неефективна
Работещ	89,5	10,5	0,0
Безработен	66,7	33,3	0,0
Учащ	87,5	12,5	0,0
Пенсионер	50,0	37,5	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

11) Осигуряване на средства за граждански инициативи, свързани с подобряване на качеството на въздуха

Спрямо останалите разгледани мерки, едва 79,5% от респондентите считат, че бъдещото изпълнение на мярката ще окаже позитивно влияние върху КАВ. Анализът на статистическите зависимости показва, че основно значение за резултатите имат възрастта и статуса на пазара на труда на участниците в анкетното проучване.

Оценката на мнението на респондентите показва, че най-висок е дялът на лицата на възраст 30-45 г. (88,8%), които смятат, че мярката ще има положителен ефект върху качеството на атмосферния въздух на територията на общината. При останалите възрастови групи този процент е под средния. Значителна част от респондентите очакват частичен ефект – 28,6% от младите хора, 25,0% от лицата над 65 г. и 23,1% от лицата между 45-65 г. 12,5% от лицата над 65 г. и 3,8% от лицата в групата 30-45 г. смятат, че прилагането на мярката ще бъде неефективно. В следващата таблица са показани резултатите от оценката на респондентите, в зависимост от възрастта.

ТАБЛИЦА 32. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ОСИГУРЯВАНЕ НА СРЕДСТВА ЗА ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ, СВЪРЗАНИ С ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТА, В % (N=122)

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
18-29 г.	66,7	28,6	4,8	0,0

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
30-45 г.	88,8	6,3	1,3	3,8
46-65 г.	61,5	23,1	15,4	0,0
Над 65 г.	50,0	25,0	12,5	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

В зависимост от статуса на пазара на труда се очертават следните особености:

- 20,0% от самонаетите лица очакват прилагането на мярката да бъде неефективно. Това са лица във възрастовата група 30-45 г.;
- 12,5% от пенсионерите и 16,7% от безработните лица, определят предложената мярка, като неефективна;
- Частичен ефект от прилагане на мярката очакват 40,0% от самонаетите лица и 50,0% от безработните лица;
- 88,4% от работещите и 62,5% от учениците считат, че мярката е подходяща и изпълнима.

Подробни резултати за очакваните ефекти от прилагане на мярката са дадени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 33. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ОСИГУРЯВАНЕ НА СРЕДСТВА ЗА ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ, СВЪРЗАНИ С ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна
Самонает	40,0	40,0	0,0	20,0
Работещ	88,4	7,4	3,2	1,1
Безработен	33,3	50,0	0,0	16,7
Учащ	62,5	25,0	12,5	0,0
Пенсионер	50,0	25,0	12,5	12,5

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

12) Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (саниране, изолации) и възобновяеми енергийни източници за отопление/охлаждане (термопомпи, котли, соларни панели)

Цялостната оценка на респондентите относно очакваните ефекти от изпълнението на мярката за въвеждане на мерки за енергийна ефективност (саниране, изолации) и възобновяеми енергийни източници за отопление/охлаждане (термопомпи, котли, соларни панели) е високо. 87,7% от анкетираните лица определят мярката като подходяща и изпълнима за целите на подобряване качеството на атмосферния въздух. Корелационният анализ на резултатите в зависимост от профила на респондентите показва, че статистическа значима връзка има по отношение на възрастовата група и статус на пазара на труда на анкетираните лица.

По отношение на оценката на участниците в анкетното проучване в зависимост от възрастовата група, резултатите показват, че най-голям ефект от прилагане на мярката очакват лицата на възраст 30-45 г. - 93,8%. Оценката на останалите респонденти относно изпълнимостта на мярката варира в тесните граници от 75,0% (лицата над 65 г.) до 76,9% при лицата в групата 46-65 г. Малък ефект от мярката очакват лицата на възраст 46-65 г. - 7,7% от които са пенсионери. Най-висок относителен дял на анкетираните лица, които считат, че мярката би имала частичен ефект се пада на младите хора до 29 г. (23,8%) и на респондентите на възраст над 65 г. - 25,0%.

ТАБЛИЦА 34. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ (САНИРАНЕ, ИЗОЛАЦИИ) И ВЪЗВОНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ ЗА ОТОПЛЕНИЕ/ОХЛАЖДАНЕ (ТЕРМОПОМПИ, КОТЛИ, СОЛАРНИ ПАНЕЛИ)“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВЪЗРАСТТА, В % (N=122)

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
18-29 г.	76,2	23,8	0,0
30-45 г.	93,8	6,3	0,0

Възраст	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
46-65 г.	76,9	15,4	7,7
Над 65 г.	75,0	25,0	0,0

Източник: Проведено онлайн проучване в община Видин, собствени изчисления

Резултатите показват, че от гледна точка на 88,4% от работещите, 100,0% от учениците и самонаетите лица и 83,3% от безработните лица, мярката е изпълнима и подходяща. Едва 12,5% от пенсионерите считат, че прилагането на мярката ще постигне минимален ефект, а 25,0% от тях очакват частичен ефект върху КАВ в община Видин. Подробни резултатите за очакваните ефекти от прилагане на мярката са дадени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 35. ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЯРКА „ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ (САНИРАНЕ, ИЗОЛАЦИИ) И ВЪЗВЪНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ ЗА ОТОПЛЕНИЕ/ОХЛАЖДАНЕ (ТЕРМОПОМПИ, КОТЛИ, СОЛАРНИ ПАНЕЛИ)“ В ЗАВИСИМОСТ ОТ СТАТУСА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, В % (N=122)

Статус на пазара на труда	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект
Самонает	100,0	0,0	0,0
Работещ	88,4	11,6	0,0
Безработен	83,3	16,7	0,0
Учащ	100,0	0,0	0,0
Пенсионер	62,5	25,0	12,5

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Основните изводи от проведеното анкетно проучване могат да бъдат обобщени по следния начин:

- по отношение на въпросите по екологични теми и в частност свързаните с подобряване качеството на атмосферния въздух, по-

висока гражданска активност и ангажираност се регистрира при работещите жени на възраст между 30-45 г.;

- с повишаване на възрастта намалява и интересът, мотивацията и ангажираността на населението към теми, свързани с околната среда и качеството на атмосферния въздух. Тази специфична черта е характерна за представителите на двата пола.

1) Оценка на партньорството и взаимодействието между местната власт и гражданите

- резултатите показват положително възприятие на респондентите за използване на възможностите за партньорство и взаимодействие при прилагане на политики за качеството на атмосферния въздух в община Видин;
- данните сочат, че местната власт прилага механизми и мерки, спазвайки основните принципи на партньорство и взаимодействие с местна общност;
- степента на удовлетвореност в процеса на партньорство и взаимодействие има различни измерения при респондентите в зависимост от техния пол, статус на пазара на труда и възрастта. Най-висока степен на удовлетворение има при работещите жени на възраст 30-45 г. При мъжете, безработните лица, самонаетите лица и учащите преобладават умерените оценки. С напредване на възрастта се наблюдава намаляване степента на удовлетвореност в процеса на взаимодействие и партньорство между местната власт и гражданите;
- безработните лица и пенсионерите се чувстват по-изолирани в процеса за идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия, което не позволява тяхното по-активно и ефективно участие. Това може да се дължи както на по-малката инициативност и ангажираност по отношение на въпросите за околната среда, така и с по-малката информираност и/или прилагане на неподходящите за тях форми за включване и взаимодействие.

2) Оценка на мерките за осигуряване качеството на атмосферния въздух в община Видин

- според респондентите прилаганите мерки и ефекта от тях, оказват положително влияние върху качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин;
- най-високо са оценени мерките, свързани с „Ежегодно озеленяване на обществени пространства в града“ и „Замяна на отоплението на течни горива (газбол) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс“;

- най-висока оценка при прилагане на мярката дават лицата на възраст 30-45 г. Лицата над 65 г. (основно пенсионери), изразяват по-скептично мнение относно ефекта от прилагането мерки върху качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин;
- като цяло, мъжете са значително по-умерени в оценката по отношение реалния ефект от прилаганите мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух;
- според статуса на пазара на труда, работещите (приоритетно жени на възраст 30-45), оценяват най-високо ефектите от прилаганите мерки.

3) Оценка на потенциалните мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух

- резултатите показват, че предложените мерки като цяло, се считат за подходящи, изпълними и биха имали положителен ефект върху качеството на атмосферния въздух в общината;
- най-добър ефект се очаква да имат мерките - Осигуряване на достъпна цена на енергоносители – напр. дърва за отопление, Периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи и Провеждане на съвместни залесителни кампании, включително на ерозирали терени, незалесени територии, „кални петна“ и др.;
- най-слаб ефект биха имали мерките - Замяна на отоплителните уреди с финансовата подкрепа на държавата/общината и Организиране и участие в съвместно почистване на замърсени терени и нерегламентирани сметища;
- мъжете са по-консервативни по отношение на ефектите от прилаганите на бъдещите мерки за КАВ;
- най-позитивно настроени за ефекта от бъдещите мерки са работещите жени. Сравнително висок е дялът на учениците, които са настроени положително към въздействието на мерките върху качеството на атмосферния въздух.

В светлината на целите и задачите, произтичащи от Европейския зелен пакт за превръщане на Европа в континент, неутрален към климата до 2050 година, община Видин е предприела редица мерки за превръщането на Видин в енергийно независим и въглеродно неутрален интелигентен град. За изпълнението на тази амбициозна цел подпомага участието на общината в проект „Making City” по Програма “Хоризонт 2020” на Европейския съюз, който има за цел да адресира и демонстрира трансформацията на градската енергийна система към интелигентни и

нисковъглеродни градове, въз основа на концепцията за позитивно енергийни зони.

Общината е взела участие при извършването на предварителни енергийни проучвания с нови приложения на ВЕИ технологии за обществените сгради в избраните две енергийно позитивни зони. Реализирано е анкетирането на 150 души, жители на град Видин, което е част от дейностите, свързани с ангажиране на гражданите на градовете последователи в този проект. Гр.Видин участва в различни онлайн конференции, в рамките на проекта, свързани с енергийно позитивни зони, изграждане на капацитет, срещи за обмяна на опит с други проекти, работещи в сферата на енергийно позитивни зони. Общината участва в срещи, свързани с финансови инструменти за финансиране на този тип инициативи за умни градове.

Необходимо е община Видин да вземе участие и в други пилотни проекти по директни Европейски програми, свързани с иновативни мерки за ВЕИ отопление и енергопозитивни зони.

5. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1: Анкетна карта и резултати от проучването

АНКЕТНА КАРТА

Уважаеми г-жо / г-не,

Обръщаме се към Вас във връзка с изпълнението на анкетно проучване, което е част от дейностите по проект № BG05SFOP001-2.025-0051 „Активно гражданство за чист въздух“, финансиран по Оперативна Програма „Добро Управление“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и изпълняван от Сдружение „България в Европа“ – гр. Видин в партньорство със Сдружение за Регионална Инициатива.

Проучването е насочено към граждани и фирми от община Видин и цели да установи степента на удовлетвореност от провежданите дейности и политики в областта на качеството на атмосферния въздух, какви са обществените нужди и нагласи, както и доколко обществеността има възможност и желание за включване в процеса на взимане на решения и формиране на политики, свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух.

Попълването отнема около 6-8 минути и е напълно анонимно. Получената информация ще се ползва единствено за аналитични цели и извеждане на препоръки и заключения.

Благодарим Ви за отделеното време!

*Сдружение „България в Европа“ – гр. Видин, чрез МБ Асист ЕООД,
ангажиран с провеждане на изследването*

РАЗДЕЛ 1: ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА АНКЕТИРАНОТО ЛИЦЕ

1: КАКВА Е ВАШАТА ВЪЗРАСТ ?

Моля, посочете само един отговор

		Резултати (%)
☐	18-29 г.	17,2
☐	30-45 г.	65,6
☐	46-65 г.	10,7
☐	Над 65 г.	6,6
Общо		100,0

2: ВАШИЯТ ПОЛ Е:

Моля, посочете само един отговор

		Резултати (%)
☐	Мъж	22,1
☐	Жена	77,9
☐	Не желая да отговоря	0,0
Общо		100,0

3: КАКВО Е ВАШЕТО ПОЛОЖЕНИЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА?

Моля, посочете само един отговор

		Резултати (%)
☐	Самонает	4,1
☐	Работещ	77,9
☐	Безработен	4,9
☐	Учащ	6,6
☐	Пенсионер	6,6
Общо		100,0

РАЗДЕЛ 2: МОЛЯ, ОЦЕНЕТЕ СТЕПЕНТА НА ПАРТНЬОРСТВО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ МЕСТНАТА ВЛАСТ И ГРАЖДАНИТЕ ПО РАЗЛИЧНИ ТЕМИ, ИЗБРОЕНИ ПО-ДОЛУ.

Моля, отговорете на всеки ред, по един отговор

4. Степента на партньорство/взаимодействие, свързана с посочената тема по-долу оценявам като:	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя	Средна оценка
1) Отчитане мнението на гражданите при подготовка на планове и стратегии, свързани с опазване на околната среда на територията на общината	36,1	48,4	10,7	4,9	0,0	
2) Провеждане на регулярно допитване до мнението на гражданите по екологични теми	32,8	45,9	18,0	3,3	0,0	
3) Идентифициране на екологични проблеми и предприемане на съвместни действия	36,9	42,6	16,4	4,1	0,0	
4) Предоставяне на нови услуги за местното население, с цел подобряване на качеството на компонентите на околната среда	35,2	42,6	18,0	4,1	0,0	
5) Разработване и изпълнение на проекти в областта на опазване на околната среда и подобряване качеството на въздуха	39,3	41,0	16,4	3,3	0,0	
6) Разходване на такса битови отпадъци и отчитане мнението на гражданите	38,5	36,1	18,0	7,4	0,0	
7) Определяне на форми на подкрепа за насърчаване на инициативи (от неправителствен/граждански сектор) в областта на околната среда	35,2	36,9	17,2	9,0	1,6	

5. ОЦЕНЕТЕ ПРИЛАГАНЕТЕ ДО МОМЕНТА МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Степента на изпълнение и реалния ефект оценявам като:	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя	Средна оценка
Осигурен непрекъснат достъп до Системата за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух	31,1	46,7	20,5	0,8	0,8	4,07
Регулярно машинно метене и миене на уличната мрежа на града и в по-големите населени места на общината	35,2	44,3	16,4	4,1	0,0	4,11
Закупуване на съвременна почистваща техника	32,8	49,2	16,4	1,6	0,0	4,13
Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности	34,4	41,8	18,9	4,1	0,8	4,05
Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа и тротоарна настилка след ремонт на подземната инфраструктура	33,6	46,7	16,4	3,3	0,0	4,11
Ежегодно озеленяване на обществени	41,8	41,0	15,6	1,6	0,0	4,23

Степента на изпълнение и реалния ефект оценявам като:	Висока степен	Добра степен	Задоволителна степен	Недостатъчна степен	Не мога да преценя	Средна оценка
пространства в града						
Замяна на отоплението на течни горива (газвол) и твърди горива в общински сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс.	36,9	45,1	15,6	2,5	0,0	4,16

6. ОЦЕНЕТЕ ВСЯКА ОТ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ БЪДЕЩИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА, КАТО ИМАТЕ ПРЕДВИД ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА НЕЙНОТО ПРИЛАГАНЕ И ЕФЕКТА ОТ НЕЯ:

Моля, отговорете на всеки ред, по един отговор

Потенциални мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна	Средна оценка
Подготовка на уроци за ученици, свързани с подобряване на качеството на въздуха за създаване на активна гражданска позиция	82,0	11,5	6,6	0,0	3,75
Информационни кампании и срещи „от врата на врата“ за ползите от екологични енергоносители – напр. сухи дърва, пелети	74,6	17,2	7,4	0,8	3,66
Провеждане на съвместни залесителни кампании, включително на ерозирали	90,2	9,0	0,0	0,8	3,89

Потенциални мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна	Средна оценка
терени, незалесени територии, „кални петна“ и др.					
Участие в различни съвместни инициативи – конференции, дни на отворените врати	77,0	18,9	2,5	1,6	3,71
Организиране и участие в съвместно почистване на замърсени терени и нерегламентирани сметища	95,1	4,9	0,0	0,0	3,65
Засаждане на зелен пояс около населените места	86,9	11,5	1,6	0,0	3,85
Замяна на отоплителните уреди с финансовата подкрепа на държавата/общината	92,6	7,4	0,0	0,0	3,65
Осигуряване на достъпна цена на енергоносители – напр. дърва за отопление	91,0	8,2	0,8	0,0	3,90
Периодично допълнително машинно измиване на улици/площади/алеи	90,2	8,2	0,8	0,8	3,88
Поставяне на трайна настилка напр. асфалт, тротоарни плочки, павеа върху улици/алеи/тротоари и поддръжка на пътната инфраструктура	86,1	13,1	0,0	0,8	3,84
Осигуряване на средства за граждански инициативи, свързани с подобряване на качеството на въздуха	79,5	13,1	4,1	3,3	3,69

Потенциални мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух	Изпълнима и подходяща	Би се постигнал частичен ефект	В малка степен би се постигнал ефект	Неефективна	Средна оценка
Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (саниране, изолации) и възобновяеми енергийни източници за отопление/охлаждане (термопомпи, котли, соларни панели)	87,7	11,5	0,8	0,0	3,87

7. В СЛУЧАЙ ЧЕ ПРИЛАГАНИТЕ МЕРКИ СА НЕДОСТАТЪЧНИ И/ИЛИ ИМАТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ИДЕИ ЗА МЕРКИ И/ИЛИ ИНИЦИАТИВИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА, МОЛЯ ОПИШЕТЕ ГИ НАКРАТКО:

Предложения

На този етап прилаганите мерки са стъпка напред, но недостатъчни. Необходимо е по-активно включване на гражданите, както в процеса на вземане на решения, така и при прилагането на конкретни мерки.

На първо място общинската администрация би могла да провежда повече разяснителни кампании, кампании тип сливи за смет и други подобни, с цел подобър контакт с хората от всички възрасти. И на второ място е хубаво да се вземат по-сериозни мерки срещу хора, които горят отпадъци за отопление.

Със създаването на общинско предприятие Чистота, общината започна да работи сериозно, но това горене на мокри дърва, въглища, всички тези боклуци около кофите, просто не водят до съществено подобрене. Просто трябва да се търси вариант, както сте предложили, да се подпомагат хората с търгове за сухи дърва, въобще за дърва на нормална цена и през пролетта за следващия отоплителен сезон.

Много хубави и смислени мерки! Трябва да знаете, че ако се увеличи миенето на улиците, особено след зимата и се асфалтират с качествен асфалт, като по времето на социализма, финият прах няма да го има.

8. ПО КАКЪВ НАЧИН И В КОЯ ДЕЙНОСТ, БИХТЕ ИСКАЛИ ГРАЖДАНИТЕ ДА БЪДАТ ВКЛЮЧЕНИ ПО-АКТИВНО ОТ СТРАНА НА ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ:

Моля, опишете накратко своето предложение

Предложения

Гражданите биха могли да участват на етапа на планиране на реални и изпълними мерки за подобряване на ситуацията, както и при изпълнение на съвместни дейности и инициативи.

Всеки средно грамотен гражданин, който се интересува би могъл да представи идеите си, да участва активно в обществени обсъждания и други граждански инициативи!

Залесяване и чистене

Залесяване, почистване на обществени замърсени места, поддържане на околблокови пространства!

Ние, по-активните граждани, бихме могли да подпомогнем общината с доброволен труд, добри практики от други общини, участие в разработката на обучителни материали и като цяло активни действия за по чист въздух.
